

Türkiye ve KKTC'deki Üniversitelerin Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Lisans Programlarına Yönelik Bir Durum İncelemesi*

A Case Study on Guidance and Psychological Counseling Undergraduate Programs in Universities in Turkey and Turkish Republic of Northern Cyprus

Zehni KOÇ¹, Hatice ŞİNGİR²

¹Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı.
zihnikoc@gazi.edu.tr.

²Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Anabilim Dalı.
hkaracanta@gazi.edu.tr.

Makale Türü / Article Types: Araştırma Makalesi / Research Article

Makalenin Geliş Tarihi: 23.06.2021

Yayına Kabul Tarihi: 02.08.2021

ÖZ

Giderek karmaşıklaşan dünyada her gün daha çok önem kazanan rehberlik ve psikolojik danışma (RPD) hizmetleri başta eğitim alanı olmak üzere birçok alanda insan yaşamının önemli bir parçası haline gelmiştir. Kendini gerçekleştirebilen, mutlu ve üretken bireylerin yetişebilmesi ve her yönden gelişebilmesi için alanında hem kuramsal olarak hem de uygulamada iyi yetişmiş psikolojik danışmanlara ihtiyaç vardır. Bu çalışma ile Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki (KKTC) devlet ve vakıf üniversitelerindeki RPD lisans programlarının var olan durumlarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Bu temel amaç doğrultusunda YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarındaki, 2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 eğitim-öğretim yıllarına ait akademisyen sayılarının ve unvan dağılımlarının, Türkiye Cumhuriyeti ve yabancı uyruklu yerleşen, toplam ve mezun olan öğrenci sayılarının, cinsiyete göre dağılımlarının, girişteki taban ve tavan puanlarının ve Türkiye Cumhuriyeti uyruklu mezun öğrencilerin KPSS-3 başarı ortalamalarının nasıl olduğu sorularına cevap aranmıştır. Araştırma nitel bir araştırma olup, model olarak bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ait veriler toplanmış oluşturulan tablolara işlenmiş ve sonrasında elde edilen veriler yorumlanarak anlamlandırılmaya çalışılmıştır. Çalışma sonucunda her yıl üniversitelerin RPD lisans programlarına kayıt yaptıran toplam öğrenci ve kadın öğrenci sayısının arttığı,

---

***Alıntılama:** Koç, Z. ve Şingir, H. (2022). Türkiye ve KKTC'deki üniversitelerin rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programlarına yönelik bir durum incelemesi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42(1), 621-668.

akademik personel sayısının üniversitelere göre farklılaştığı, yıllar itibarıyla üniversitelerin taban puanları ile KPSS-3 başarı puanları arasındaki ranjin (farklılığın) ise oldukça geniş olduğu ve çok fazla değiştiği bulgularına ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Rehberlik ve psikolojik danışmanlık lisans programı, Yüksek Öğretim Kurumu, Devlet ve vakıf üniversitesi.

ABSTRACT

Psychological counseling and guidance (PCG) services which are becoming more and more important in a gradually complexifying world, have become a part of human life in most areas, especially education. In order to raise happy and productive individuals who can realize themselves and enable them to develop in all aspects, there is a need for psychological counselors who are highly trained in their field both in theory and practice. This study aimed to reveal the present condition of PCG undergraduate programs in state and foundation universities in Turkey and Turkish Republic of Northern Cyprus (TRNC). In line with this main purpose, the study sought an answer to the questions concerning the number and title distribution of academicians in PCG undergraduate programs in state and foundation universities affiliated with the Council of Higher Education (CHE) related to the 2014-2015, 2015-2016 and 2016-2017 academic years, the number of Turkish and foreign-national students settled in universities, the total number of students and the number of graduate students, the distribution of students according to sex, the base and ceiling grades of students at the entrance and the mean PPSE-3 success grade of graduate Turkish Republic-national students. The study used an integrated multiple case design as research model. The data related to the years 2015, 2016 and 2017 was collected and processed into the tables created and then the data acquired was tried to be interpreted. As a result, the study found that there is an increase in the number of students enrolling in PCG undergraduate programs of universities every year and in the number of female students, the number of academic staff varies according to universities and the difference between the base grades and PPSE-3 success grades of universities by years is too wide and varies too much.

Keywords: Psychological counseling and guidance undergraduate program, Higher Education Institution, State and foundation university.

GİRİŞ

Psikolojinin uygulamaya yönelik bir alt dalı olan rehberlik ve psikolojik danışmanlık (RPD) bir bilim dalı olarak ilk kez 20. yüzyılın başında Amerika Birleşik Devletleri'nde (ABD) ortaya çıkmış, gelişmiş ve zamanla da tüm dünyada kabul gören bir bilim dalı ve meslek alanı haline gelmiştir. Başlangıçta ABD'nde meslek seçimine yardım hizmetleri olarak başlayan bu alan, değişen ekonomik ve sosyal koşullar ile gereksinimlere bağlı olarak zamanla eğitim alanı yanında farklı alanları da içerir hale gelmiştir. Bu durumun bir sonucu olarak, önceleri yalnızca okullarda verilmekte olan RPD hizmetleri, farklı alanlardaki uzmanlaşmalar sonucu eğitim alanı dışında başta sağlık, sosyal yardım ve endüstri alanları olmak üzere yetişkin bireylere de verilmeye başlanmıştır. Türkiye'de ve diğer ülkelerde ise mesleğin başlangıcı ve gelişimi ABD'ne göre farklı bir seyir izlemiştir (Özoğlu, 1986; Özgüven, 1986; Tan, 1992; Yeşilyaprak, 2006; Korkut-Owen, 2007; Tan ve Baloğlu, 2013; Yurtal, 2014; Girgin, 2014).

Türkiye'de RPD alanı 8 Ekim 1948 tarihinde Türkiye ile ABD arasında imzalanan Marshall Planı sonrasında 1950'li yılların başından itibaren konuşulmaya başlanmış, ilk on yılda daha çok rehberlik hizmetleri olarak anılmış ve öğretmenler tarafından yerine getirilebilecek bir hizmet alanı olarak ele alınarak (Özgüven, 1986; Korkut-Owen, F. And Yerin Güneri, 2019), Amerika'dan uzmanlar Türkiye'ye davet edilmiş, eğitim alanında uzman personel yetiştirilmek üzere de Amerika'ya öğrenciler gönderilmiştir.

ABD'den gelen uzmanlar rehberlik hizmetlerinin ne kadar gerekli olduğunun anlaşılması için konferanslar vermişler ve seminerler düzenlemişlerdir. Bu dönemlerde rehberlik alanında yetişmiş uzman personel bulunmadığı için, sınıf ve branş öğretmenlerine yönelik olarak okullarda rehberlik hizmetleri konusunda hizmet içi eğitimler ile bilgilendirme çalışmalarına öncelik verilmiştir. 1953 yılından itibaren yurt dışına eğitim almak üzere gönderilen öğrenciler artık yurda geri dönmeye başlamışlardır. Yükseköğretim düzeyinde ilk derslere (rehberlik ve rehberlik teknikleri dersleri), başta Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji ve Özel Eğitim Bölümleri olmak üzere bazı öğretmen yetiştiren programların ders programlarında yer verilmiş ve okutulmaya

başlanmıştır. Bu derslerde kullanılmak üzere rehberlikle ilgili kitap ve broşürler yayınlanmış, bu tür çalışmalar da alanın tanınması, alanla ilgili kavramların yerleşmesi ve anlaşılmasında önemli bir adım olmuştur (Tan, 1992; Kuzgun, 2008; Kepeçoğlu, 2010; Deniz ve Erözkan, 2017).

Rehberlik alanında hızlı gelişmelerin olduğu 50'li yıllarda ilk Rehberlik Araştırma Merkezi, Ankara Demirlibahçe ilkokulunda "Psikolojik Servis Merkezi" adı altında 1955'te açılmıştır. Bu merkez ve sonrasında diğer illerde açılan merkezler, başlangıçta ağırlıklı olarak özel eğitime muhtaç çocuklarla ilgili çalışmalar yapmıştır. 1970'li yıllarda ise okullarda rehberlik servisleri kurulmuş ve 23 orta dereceli okulda rehberlik hizmetleri verilmeye başlanmış ancak alanda yeterli eğitim almış psikolojik danışman bulunmadığı için farklı alanlardan mezun olanlar rehber öğretmen olarak atanmıştır (Yeşilyaprak, 2006; Stockton ve Yerin Güneri, 2011). Bu uygulama zaman içerisinde farklı alanlardan mezun olan ve okullarda çalışan rehber öğretmenler arasında çatışmalara neden olmuş ve bu tür alan dışı atamaların ortaya çıkardığı sorunlar da psikolojik danışmanlığın sonraki dönemlerde bir meslek olarak gelişimine olumsuz bir etkisi olmuştur (Korkut-Owen, F. And Yerin Güneri, 2019).

Tüm bu çalışmalar devam ederken okullarda rehberlik hizmetlerini verebilecek nitelikli ve uzman personele gereksinim duyulması üzerine ülkemizde RPD alanında lisans düzeyinde ilk eğitim programı Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nin kurulduğu tarih olan 1965 yılında "Eğitim Psikolojisi Kürsüsü" adıyla oluşturulan akademik birimdir. Bu program 1969'da "Okul Psikologluğu ve Rehberlik" unvanıyla lisans düzeyinde ilk mezunlarını vermiştir (Doğan, 2000; Ültanır, 2005). RPD alanındaki ilk lisansüstü eğitim programı ise 1966-1967 eğitim-öğretim yılında Hacettepe Üniversitesi'nde akademik bir eğitim programı olarak eğitim fakültesi bünyesindeki eğitim bölümünde açılmıştır (Özguven, 1990). Bu iki programın açılması sonrasında RPD alanında lisans ve yüksek lisans eğitimi düzeyinde yeni programların açılması için onbeş yıl geçmiştir.

Lisansüstü düzeyde olduğu gibi lisans düzeyinde de program açan ilk üniversite de 1981 yılında Hacettepe üniversitesi olmuştur. 1982 yılında 2547 sayılı yasayla Yüksek

Öğretim Kurulu (YÖK)'nin kurulmasıyla RPD alanındaki ilk lisans düzeyindeki eğitim programları 1982-1983 eğitim-öğretim yılından itibaren çok hızlı bir biçimde açılmaya başlanmıştır. Günümüzde ise RPD alanında nitelikli meslek elemanları yetiştirmeye yönelik olarak 1982 yılında 6 üniversitede lisans programı düzeyinde başlayan ve 9 yıllık bir süreçte 11'e ulaşan PDR lisans programlarının sayısı (Bilgin, 2000) geçen 30 yıllık süreçte 79'a ulaşmıştır. Bu programların birçoğunda yüksek lisans ve doktora düzeyinde de öğrenci kabul eden lisansüstü eğitim programları mevcuttur. YÖK'e bağlı devlet üniversitelerindeki RPD lisans programlarının yıllara göre açılış sıraları şu şekildedir;

1982 yılında Gazi, Atatürk, Hacettepe, Boğaziçi, İstanbul ve Dokuz Eylül Üniversiteleri'nde RPD lisans programları açılmıştır.

1983 yılında ise Marmara, Çukurova ve Çanakkale Üniversiteleri'nde RPD lisans programları açılmıştır.

Üniversitelerin eğitim fakülteleri bünyesindeki eğitim bilimleri bölümlerine bağlı olarak açılan RPD lisans programlarının açılmasında 1983 ve 1992 yılları arasında ise dokuz yıllık bir duraklama dönemi yaşanmıştır.

Yaklaşık olarak on yıllık bir aradan sonra 1992 yılında Uludağ ve Selçuk Üniversiteleri'nde RPD lisans programları açılmıştır.

1992 ve 1999 yılları arasında ise RPD lisans programlarının açılması sürecinde tekrar yedi yıllık bir duraklama dönemine girilmiştir.

1997 yılına gelindiğinde ise ilginç bir olay yaşanmış ve ilk açılan RPD lisans programlarından biri olan Çanakkale Üniversitesi RPD lisans programı çeşitli gerekçelerle kapatılmış ve yaklaşık 12 yıllık bir aradan sonra 2009 yılında tekrar açılmıştır.

1999 yılına gelindiğinde Ege Üniversitesi'nde yeni bir RPD lisans programının açılmasıyla RPD lisans programlarının açılmasında yaşanan yedi yıllık durgunluk, kış uykusu dönemi sona ermiştir.

2000 yılında ise Bolu Abant İzzet Baysal ve K.K.T.C. Doğu Akdeniz Üniversiteleri'nde yeni RPD lisans programları açılmıştır.

2002 yılında Denizli Pamukkale ve Mersin Üniversiteleri'nde RPD lisans programları açılmıştır.

2004 yılında Yeditepe, Gaziosmanpaşa, Sakarya ve Maltepe Üniversiteleri'nde RPD lisans programları açılmıştır.

2007 yılında Giresun, Kırşehir Ahi Evran, Kocaeli ve K.K.T.C. Yakın Doğu Üniversiteleri'nde RPD lisans programları açılmıştır.

2008 yılından itibaren RPD alanında yeni lisans programlarının açılması hız kazanmış ve 2017 yılına gelindiğinde ise ikinci öğretim RPD lisans programları da dahil olmak üzere RPD lisans programlarının toplam sayısı 79'a ulaşmıştır (Halmatov, 2014; YÖK Atlas Programı, 2015, 2016 ve 2017).

Özgüven (1990)'a göre hem nicelik hem de nitelik olarak öğretim elemanları yeterli hale gelmeden birçok devlet ve vakıf üniversitesinde çok sayıda RPD lisans programlarının açılması nitelikli RPD elemanlarının yetiştirilmesinde sıkıntıya neden olmuştur. Doğan (1996)'da pek çok üniversitenin yeterli sayı da ve nitelikte öğretim elemanı olmadan, RPD lisans ve lisansüstü eğitim programları açmalarını ve aynı zamanda bununla kalmayıp ikinci öğretim programlarının açılmış olmasını alan eğitimiyle ilgili nitelik boyutunda olumsuz sayılabilecek gelişmeler arasında ele almıştır. Bu durumu yetişen ve yetiştirilecek olan meslek elemanlarının kalitesini engelleyecek önemli bir faktör olarak görmüştür.

Yukarı da genel hatlarıyla bahsedildiği gibi RPD hizmetleri zamanla hem hayatımızın hem de özellikle Türk Milli Eğitim Sistemi'nin öğretim ve yönetim hizmetleriyle birlikte çok hatta daha çok önemli bir boyutu olan öğrenci kişilik hizmetleri kapsamında ayrılmaz ve önemli bir parçası haline gelmiştir. Sistem içindeki bu önemli işlevine rağmen okul rehberlik ve psikolojik danışma servisleri ile günümüzde her ilde en az bir adet bulunan rehberlik ve araştırma merkezlerinde RPD hizmetlerini verecek personelin eğitimi konusu ilk lisans programının açılmasından günümüze önemli bir sorun olarak

kabul edilmiş ve tartışılmıştır. Bu soruna çözüm üretebilmek için de öncelikle sayısal olarak bir durum tespitinin yapılması gerekmektedir. Türkiye’de YÖK’e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinde var olan RPD lisans programlarının genel bir durum haritasının çizilmesinin hem mevcut programlarda niteliğin artırılmasına hem de gelecekte açılacak olan RPD lisans programlarının yapılandırılmasına önemli ölçüde katkı sunacağı düşünülmektedir.

Konuyla ilgili olarak yapılan literatür taramalarında RPD lisans programlarındaki var olan durumun ortaya konulduğu güncel bir durum çalışmasına ulaşılamamıştır. Bundan dolayı bu araştırmada YÖK’e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD programlarında var olan durumun ortaya konulması gereksinimi hissedilmiştir. Bu çalışmada üniversitelerin RPD lisans programlarındaki 2014-2015, 2015-2016 ve 2016-2017 eğitim öğretim yıllarına ilişkin Türkiye Cumhuriyeti uyruklu ve yabancı uyruklu öğrenci kontenjanları ile akademik kadrolarındaki artış; Türkiye Cumhuriyeti uyruklu yerleşen ve mezun olan öğrenci sayıları, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu yerleşen, kayıtlı ve mezun olan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımları, Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin programa giriş ve çıkış başarı puanlarındaki değişim ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı Türkiye’de ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nde YÖK’e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinde 2015, 2016 ve 2017 eğitim-öğretim yıllarına ilişkin veriler esas alınarak RPD lisans programlarında var olan durumu, akademisyen sayılarını ve akademisyenlerin unvan dağılımlarını, üniversitelerin genel kontenjanlarını ve kontenjanların cinsiyete göre dağılımını, üniversitelerin RPD lisans programlarına yıllara göre yerleşen öğrenci sayılarını ve cinsiyete göre dağılımlarını, yabancı öğrenci sayılarını ve cinsiyete göre dağılımlarını, mezun öğrenci sayılarını ve cinsiyete göre dağılımlarını, üniversitelerin taban ve tavan puanlarını ve üniversitelerin 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin veri olmadığı için 2017 yılına ait KPSS-3(p121) puanlarının nasıl olduğunu ortaya çıkarmaktır. Çalışmada bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

1. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına kayıtlı Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin toplam sayısı ve cinsiyete göre dağılımları nasıldır?
2. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerindeki RPD lisans programlarına kayıtlı yabancı uyruklu öğrencilerin toplam sayısı ve cinsiyete göre dağılımları nasıldır?
3. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına yerleşen yabancı uyruklu öğrencilerin toplam sayısı nedir?
4. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına yerleşen Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin toplam sayısı ve cinsiyete göre dağılımları nasıldır?
5. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarından mezun olan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin sayısı ve cinsiyete göre dağılımları nasıldır?
6. 2015, 2016, 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarındaki akademik personel sayısı ve unvanlara göre dağılımları nasıldır?
7. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına giriş taban ve tavan puanları nedir?
8. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarından mezun olan öğrencilerin KPSS-3 (p121) puan ortalamaları nedir?
9. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarında akademisyen başına düşen toplam öğrenci sayısı kaçtır?
10. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına yerleşen ve mezun olan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu toplam öğrenci sayısı kaçtır?
11. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarının genel kontenjanları içindeki yabancı uyruklu öğrencilerin toplam sayısı kaçtır?

12. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarındaki toplam yabancı uyruklu öğrenci sayısı kaçtır?
13. 2015, 2016 ve 2017 yıllarında YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerindeki RPD lisans programlarının taban ve tavan puanları arasındaki fark var mıdır?

YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde sırasıyla araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel bir çalışmadır ve araştırma türü olarak durum çalışması modellerinden bütüncül çoklu durum deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, bağlantılı sistemlerin ya da birbiriyle ilgili olayların, ortamın, programın, sosyal grubun bir mekana ve zamana bağlı olarak tanımlandığı ve özelleştirildiği bir yöntemdir. İncelenen yapı alan içi olabileceği gibi birden çok alan arası da olabilir. Alan içi olarak ele alınan bir araştırmada tek ya da birden fazla durum olabilir (akt.;Büyüköztürk ve diğerleri 2013, McMillan, 2000).

Yıldırım ve Şimşek (2016)'a göre, durum desenleri arasında yer alan bütüncül çoklu durum deseninde birden fazla kendi başına bütüncül olarak algılanabilecek durum veya durumlar söz konusudur. Araştırma sürecinde her bir durum kendi içinde bütüncül olarak ele alınır ve daha sonra birbiriyle karşılaştırılır. Bu da olguyu etkileyen unsurların etkileşiminin oluşturmuş olduğu yapıyı anlamaya ve yorumlamaya yardımcı olur. Burada önemli olan araştırılan alan hakkında veriler toplanırken aynı boyutlardaki karşılaştırılabilir verilerin toplanmasıdır.

Durum araştırmaları açık veya kapalı bir araştırma desenine sahiptir. Desen; araştırma sorularını, verilerini ve sonuçta ulaşılan bulguları birbirine bağlayan mantıksal bir kurgudur. Araştırmacıyı, araştırma sürecinin ilk aşamasından son aşamasına götüren bir tür eylem planı, yol haritasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırmada YÖK ATLAS'tan 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ait veriler 02.03.2018-30.04.2018 tarihleri arasında elde edilmiş ve araştırma soruları temel alınarak düzenlenmiş ve yorumlanmıştır.

Bu süreçte öncelikle araştırma soruları oluşturulmuş, bu soruların cevaplarına ulaşmaya yardımcı olacak alt problemler geliştirilmiş ve toplanacak verilerin neler olduğuna karar verilmiştir. Bu doğrultuda; öncelikle Türkiye'de YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinden bünyesinde RPD lisans programı bulunan üniversiteler tespit edilmiştir. Tespit edilen bu üniversitelerin RPD lisans programlarının taban-tavan puanları, üniversitelere kayıtlı öğrenci sayıları, yerleşen öğrenci sayıları, yabancı öğrenci sayıları ve bunların cinsiyete göre dağılımları, bu bölümlerdeki akademik personel sayıları, mezun öğrencilerin KPSS-3 puan ortalamalarına (sadece 2017 yılına ait) ulaşılmıştır. Belirlenen alt problemlere uygun bir şekilde tablolar oluşturulmuş, oluşturulan bu tablolara elde edilen veriler işlenmiş ve alt amaçlarla ilişkilendirilmiştir.

Verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Durum çalışmalarında toplanan veriler betimsel ya da içerik analizi yoluyla iki şekilde analiz edilebilir (Yıldırım, Şimşek, 2016). Betimsel analizde amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla elde edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden sonuç ilişkileri irdelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır. Betimsel analiz dört aşamadan oluşur:

1. Betimsel analiz için bir çerçeve oluşturma: Araştırma sorularında araştırmanın kavramsal çerçevesinden ya da görüşme ve/veya gözlemde yer alan boyutlardan yola çıkılarak veri analizi için bir çerçeve oluşturulur.
2. Tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi: Bu aşamada, daha önce oluşturulan çerçeveye göre elde edilen veriler okunur ve düzenlenir. Bu aşamada, verilerin tanımlama amacıyla seçilmesi, anlamlı ve mantıklı bir biçimde bir araya getirilmesi söz konusudur.

3. Bulguların tanımlanması: Son aşamada düzenlenen veriler tanımlanır ve gerekli yerlerde doğrudan alıntılarla desteklenir.

4. Bulguların yorumlanması: Tanımlanan bulguların açıklanması, ilişkilendirilmesi ve anlamlandırılması bu aşamada yapılır.

Kavramsal çerçeveden yola çıkılarak YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerindeki RPD lisans programlarının üniversite kontenjanlarına, cinsiyete, akademik kadrolarına, toplam kayıtlı, yerleşen ve mezun olan öğrenci sayılarına, ÖSYM ve KPSS puanları şeklinde temalar oluşturulmuştur. Oluşturulan temalara uygun olarak elde edilen veriler anlamlı bir şekilde bir araya getirilmiş ve elde edilen bulgularla RPD lisans programlarında mevcut durum ortaya konulmuştur.

Etik Kurallara Uygunluk

Bu araştırmanın planlanmasından, verilerin toplanmasına ve verilerin analizine kadar olan tüm süreçte “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi”nde belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Bu çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

Etik Kurul İzin Bilgileri

Bu çalışmada YÖK ATLAS'tan 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ait veriler 02.03.2018-30.04.2018 tarihleri arasında elde edilmiş ve araştırma soruları temel alınarak düzenlenmiş ve yorumlanmıştır. Veriler herkese açık olduğu ve betimsel analiz yöntemi kullanıldığı için etik kurul iznine gerek yoktur.

BULGULAR VE YORUM

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın amacına uygun olarak 2015, 2016 ve 2017 eğitim öğretim yılı RPD lisans programlarına ilişkin verilere yer verilmiştir. 2015 Yılı YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına ilişkin sayısal veriler Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2. 2015 Yılı YÖK'e Bağlı Devlet Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Veriler

Üni. Kodu *	Akademik Personel			Genel Kontenjan		Yerleşen Öğrenci Sayısı		Yabancı Öğrenci Sayısı		Mezun Olan Öğrenci Sayısı		Taban-Tavan Puanlar		K P S S 3
	Prof.	Doç.	Dr. Öğr. Gör.	K	E	K	E	K	E	K	E	Taban Puan	Tavan Puan	
1	-	2	2	164	55	41	11	-	-	35	16	387,038	400,852	
2	-	-	4	171	116	40	22	2	-	31	28	382,547	411,074	
3	-	-	-	145	130	34	28	-	-	36	17	376,876	434,859	
4	-	1	3	159	70	40	17	1	1	18	11	387,419	410,515	
5	-	-	-	134	91	36	21	-	1	-	-	381,494	387,151	
6	-	-	4	125	135	33	29	2	4	23	31	376,099	409,527	
7	-	1	2	199	99	50	22	2	-	43	24	380,566	401,204	
8	-	-	-	180	103	50	22	1	2	-	-	376,735	416,085	
9	1	-	2	113	76	24	23	4	-	-	-	392,514	406,732	
10	-	1	3	146	80	34	18	2	4	37	9	381,156	416,394	
11	-	-	-	142	80	35	17	3	2	29	20	377,792	381,114	
12	-	-	3	144	68	35	17	2	4	26	16	382,202	405,678	
13	3	-	5	139	43	33	8	1	1	29	12	398,759	435,034	
14	5	1	4	305	116	58	14	3	2	68	16	404,181	433,331	
15	0	1	5	173	79	45	22	2	1	46	34	383,303	422,761	
16	0	-	-	157	110	42	25	-	-	31	29	376,809	383,295	
17	0	-	3	51	20	24	7	1	1	-	-	387,648	429,625	
18	0	-	3	36	16	36	16	-	-	-	-	378,061	386,144	
19	0	1	2	66	55	47	35	-	1	-	-	375,875	385,599	
20	0	-	-	77	48	49	33	1	1	-	-	373,800	377,011	
21	3	2	6	306	75	57	15	-	-	56	10	434,996	471,577	
22	-	-	3	98	48	34	7	1	1	-	-	382,295	404,769	
23	-	-	-	69	64	22	19	3	1	-	-	377,645	382,227	
24	-	1	2	125	63	27	14	4	-	32	9	390,148	395,186	
25	-	-	-	119	68	25	16	1	-	-	-	384,451	390,662	
26	-	-	3	84	44	53	29	-	-	-	-	384,140	390,997	
27	3	1	3	194	90	42	20	1	1	50	19	392,682	436,105	

28	-	-	-	185	106	41	21	1	-	38	29	384,985	392,868
29	-	1	2	139	67	33	19	-	-	23	19	383,095	404,356
30	-	-	-	124	78	39	13	-	-	18	24	377,331	391,608
31	2	4	1	230	92	53	19	1	-	55	22	396,242	437,773
32	-	-	3	64	28	31	10	1	3	-	-	383,369	390,747
33	-	-	-	64	24	27	14	2	1	-	-	378,962	381,617
34	1	1	6	279	75	50	22	-	2	14	7	395,976	413,815
35	-	1	3	196	60	53	9	-	2	55	11	391,339	431,841
36	-	1	4	181	106	40	27	4	1	17	41	378,807	391,746
37	-	-	-	147	126	39	28	-	-	30	30	375,304	380,934
38	1	2	2	221	76	41	21	1	1	40	16	392,959	404,247
39	-	-	-	192	96	35	27	2	-	5	1	386,983	394,137
40	5	1	6	221	64	53	14	3	5	59	9	400,848	425,523
41								1					
	1	-	3	153	70	32	9	8	9	24	14	390,896	436,004
42	-	2	2	197	80	37	20	5	6	36	26	379,905	405,475
43	-	-	-	156	103	35	22	2	3	47	21	375,701	379,528
44								1					
	-	-	6	203	147	46	36	1	8	43	33	379,580	394,550
45	-	-	-	211	103	54	28	3	1	44	25	376,275	391,175
46	5	3	2	255	52	58	9	2	-	58	10	413,335	455,809
47								1					
	2	1	6	241	123	39	23	1	16	51	26	388,513	423,433
48	-	-	-	191	123	41	21	1	2	39	26	381,009	411,617
49								1					
	2	2	8	215	83	47	10	2	3	50	17	412,892	450,102
50	-	1	2	212	205	60	43	8	22	36	29	374,690	390,070
51	-	-	-	185	199	55	48	-	-	-	-	373,033	378,228
52	1	2	2	255	86	55	17	3	4	78	23	386,373	419,904
53	-	-	-	200	109	44	28	-	1	49	20	379,981	385,409
54	-	4	1	182	65	52	20	2	-	15	21	385,410	400,750
55	-	-	-	154	72	49	23	1	-	20	10	379,290	385,397
56	-	-	3	177	65	42	10	9	-	40	13	392,754	417,942
57	1	1	9	383	105	69	24	2	3	80	28	401,614	424,900
58	-	1	3	136	62	31	21	-	-	34	12	382,651	390,598
59	1	2	5	133	119	26	26	9	4	35	16	388,844	405,152
60	2	1	4	130	69	30	17	2	1	23	19	386,465	440,004
61	-	-	-	104	93	24	23	2	-	21	18	382,339	386,125
62	-	-	3	43	21	21	10	-	-	-	-	385,101	396,692
63	-	-	-	40	26	21	10	-	-	-	-	380,048	414,072
64	-	8	2	294	76	77	11	5	2	66	11	390,055	451,644
65	-	-	-	240	108	61	16	-	-	49	25	382,093	389,819
66	-	1	2	157	75	45	17	3	1	-	-	381,683	402,339
67	3	2	6	213	97	38	24	8	8	46	18	389,483	427,402
68	-	-	-	106	63	41	29	-	-	-	-	225,389	382,085
69	1	7	1	275	129	67	26	1	1	68	27	388,446	410,109
70	-	-	-	252	146	59	34	-	-	64	27	381,390	399,634

71	-	-	5	37	13	34	13	-	-	-	-	378,548	418,933
72	-	4	7	212	116	48	24	0	2	46	23	386,201	407,369
73	-	-	-	214	110	46	26	7	4	52	21	380,960	387,579
74	-	-	3	58	29	23	18	3	-	-	-	384,754	398,184
75	1	2	4	239	72	36	21	-	-	38	17	395,441	454,612
76	-	-	-	155	90	34	23	-	-	43	12	388,126	396,701
77	-	1	3	143	95	25	16	9	10	-	-	384,121	420,213
78	-	-	-	130	82	26	15	5	1	-	-	379,423	383,972
79	1	1	3	215	57	48	9	2	1	44	6	399,467	413,495

* Tabloda üniversite kodları YÖK Atlas Sistemi'nde olduğu gibi alfabetik sırayla verilmiştir.

2015 yılı YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına ilişkin sayısal verilerin yer aldığı Tablo 2 incelendiğinde;

En düşük taban puanlı üniversitelerin; Orta Doğu Teknik (225,389), Kars Kafkas ikinci öğretim (373.033) ve Bayburt ikinci öğretim (373,800) üniversiteleri olduğu görülmektedir. En yüksek tavan puanlı üniversitelerin de Boğaziçi İngilizce Öğretim (471,577), Hacettepe (455,839) ve Uludağ (454,612) üniversiteleri olduğu görülmektedir.

En çok mezun veren üniversiteler de sırasıyla Marmara (108), Karadeniz Teknik (101) ve Pamukkale (95) üniversiteleridir. En az mezun veren üniversiteler ise sırasıyla Eskişehir Osmangazi ikinci öğretim (6), Ege (21) ve Adnan Menderes (29) üniversiteleridir.

En fazla kayıtlı yabancı uyruklu öğrencisi olan üniversiteler; Kars Kafkas (30), Gaziantep (27) ve İnönü (27) üniversiteleridir. En az kayıtlı yabancı uyruklu öğrencinin olduğu üniversiteler ise; sadece 1 yabancı öğrencinin kayıtlı olduğu Adnan Menderes ikinci öğretim, Bayburt, Çanakkale Onsekiz Mart ikinci öğretim, Çukurova ikinci öğretim, İzmir 9 Eylül, Karadeniz Teknik ikinci öğretim ve Kırıkkale ikinci öğretim üniversiteleridir.

En çok yerleşen öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Kars Kafkas İkinci Öğretim (103), Kars Kafkas (103) ve Pamukkale İkinci Öğretim (93) üniversiteleridir. En az yerleşen öğrenci sayısına sahip üniversiteler ise sırasıyla 31 yerleşen öğrenci sayısı ile Balıkesir, Mustafa Kemal İkinci Öğretim ve Mustafa Kemal üniversiteleridir.

En çok kayıtlı öğrenci sayısına sahip üniversiteler; sırasıyla Marmara (488), Ankara (421) ve Pamukkale (404) üniversiteleridir. En az kayıtlı öğrenci sayısına sahip üniversiteler ise; Recep Tayyip Erdoğan (50), Bartın (52) ve Mustafa Kemal (64) üniversiteleridir.

En az akademik personele sahip üniversiteler; 3 akademik personel sayısı ile, Kırşehir Ahi Evran, Akdeniz, Amasya, Balıkesir, Bartın, Bayburt, Bülent Ecevit, Çanakkale Onsekiz Mart, Manisa Celal Bayar, Cumhuriyet, Düzce, Kars Kafkas, Kocaeli, Mustafa Kemal, Niğde ve Trakya üniversiteleridir. En fazla akademik personel sayısına sahip üniversiteler ise; Gazi (12), İstanbul (12), Ankara (11), Boğaziçi (11), Marmara (11), Ondokuz Mayıs (11) ve Sakarya (11) üniversiteleridir.

2015 Yılı YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına ilişkin sayısal veriler Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. 2015 Yılı YÖK'e Bağlı Vakıf Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Veriler

Üni. Kodu	Akademik Personel			Genel Kontenjan		Yerleşen Öğrenci Sayısı		Yabancı Öğrenci Sayısı		Mezun Olan Öğrenci Sayısı		Taban-Tavan Puanlar		KPSS 3
	Prof	Doç	Dr. Öğr. Gör	K	E	K	E	K	E	K	E	Taban Puan	Tavan Puan	
1	2	2	6	175	30	55	12	1	-	-	-	246,703	418,538	
2	1	-	2	168	31	35	10	-	-	38	6	315,453	397,849	
3	1	-	2	89	45	43	27	-	-	-	-	280,078	396,857	
4	2	-	2	235	112	52	28	-	-	-	-	308,058	426,878	
5	3	-	1	80	25	16	8	-	-	22	15	324,286	396,405	
6	1	1	2	149	41	54	11	1	-	-	-	286,821	405,590	
7	1	-	2	45	18	45	18	-	-	-	-	346,805	399,246	
8	-	-	9	183	57	72	28	1	-	12	6	294,204	412,400	
9	-	-	3	226	109	56	34	-	-	29	14	276,604	391,730	
10	-	2	93	53	57	29	-	-	-	231,447	394,196			
11	1	1	2	43	20	34	16	-	-	-	-	327,428	408,807	
12	-	1	2	147	79	48	22	-	-	-	-	247,261	393,188	
13	2	-	4	193	56	42	18	-	-	6	-	280,610	392,923	
14	4	1	4	393	76	77	13	-	-	7	1	271,379	432,498	

2015 yılı YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına ilişkin sayısal verilerin yer aldığı Tablo 3 incelendiğinde;

En fazla akademik personele sahip olan üniversiteler; sırasıyla Bahçeşehir (10), İstanbul Sabahattin Zaim (9) ve Yeditepe İngilizce Öğretim (9) üniversiteleridir. En az akademik personele sahip olan üniversiteler ise; 3 akademik personel sayısı ile Başkent, Biruni, Okan, İstanbul Medipol, Maltepe ve Maltepe İngilizce öğretim üniversiteleridir. Sadece üç üniversitede kayıtlı yabancı uyruklu öğrenci bulunduğu görülmektedir. Bu üniversiteler 1 kayıtlı yabancı uyruklu öğrenci sayısı ile Bahçeşehir, İstanbul Kültür ve İstanbul Sabahattin Zaim üniversiteleridir.

En fazla kayıtlı öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Yeditepe İngilizce Öğretim (469), Maltepe (335) ve Hasan Kalyoncu (347) üniversiteleridir. En az kayıtlı öğrenci sayısına sahip vakıf üniversiteleri ise; İstanbul Medipol (63), MEF İstanbul İngilizce Öğretim (63) ve İstanbul Aydın (105) üniversiteleridir.

En fazla yerleşen öğrenci sayısına sahip üniversiteler; İstanbul Medipol (100), Yeditepe İngilizce Öğretim (90) ve Maltepe (90) üniversiteleridir. En az yerleşen öğrenci sayısına sahip vakıf üniversiteleri ise; İstanbul Aydın (24), Başkent (45) ve MEF İstanbul İngilizce Öğretim (50) üniversiteleridir.

En fazla mezun veren PDR lisans programlarının; sırasıyla Başkent (44), Maltepe (43), İstanbul Aydın (37), İstanbul Sabahattin Zaim (28), Yeditepe İngilizce Öğretim (8) ve Ufuk (6) üniversiteleri olduğu görülmektedir. 5 vakıf üniversitesinin ise 2015 yılında hiç mezun vermedikleri görülmektedir.

En düşük taban puanla öğrenci alan vakıf üniversitelerinin Maltepe İngilizce öğretim (231,447), Bahçeşehir (246,703) ve Okan (247,261) üniversiteleri olduğu görülmektedir. En yüksek tavan puana sahip olan vakıf üniversiteleri ise; sırasıyla Yeditepe İngilizce Öğretim (432,498), Hasan Kalyoncu (426,878) ve Bahçeşehir (418,538) üniversiteleridir.

2016 Yılı YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına ilişkin sayısal veriler Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. 2016 Yılı YÖK'e Bağlı Devlet Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Veriler

Üni. Kodu	Akademik Personel			Genel Kontenjan		Yerleşen Öğrenci Sayısı		Yabancı Öğrenci Sayısı		Mezun Olan Öğrenci Sayısı		Taban-Tavan Puanlar			KPSS3
	Prof.	Doç.	Dr. Öğr. Gör.	K	E	K	E	K	E	K	E	Taban Puan	Tavan Puan		
1	0	2	2	187	45	51	11	2	0	34	21	412,840	423,345	75	
2	0	1	3	191	114	51	31	2	0	38	36	406,618	442,100	74	
3	0	3	3	170	76	43	14	1	2	36	12	414,872	454,594	75	
4	0	3	3	143	98	33	24	0	0	26	15	409,152	433,517	75	
5	0	0	3	124	133	27	35	3	4	28	34	401,417	437,909	73	
6	0	1	2	212	100	54	18	1	2	26	31	400,590	412,360	74	
7	0	1	2	200	107	46	26	2	0	51	21	404,970	436,450	74	
8	1	0	2	176	107	40	22	5	1	0	0	419,397	438,267	64	
9	0	2	1	151	88	32	20	3	3	27	17	401,359	425,948	73	
10	0	2	1	175	72	44	8	4	4	32	19	405,502	417,692	73	
11	0	1	4	29	33	29	33	-	-	-	-	409,675	417,545	-	
12	0	0	4	152	61	37	15	2	3	30	21	406,373	419,910	73	
13	3	2	1	143	47	32	9	3	1	34	6	424,262	453,322	77	
14	5	2	2	335	114	56	16	3	2	63	20	427,153	458,822	73	
15	0	1	5	191	84	45	17	2	0	39	22	411,168	438,102	73	
16	0	1	5	162	108	42	20	0	1	38	30	402,744	415,950	73	
17	0	1	2	81	36	31	10	1	2	-	-	414,328	441,544	-	
18	1	1	8	77	39	41	21	0	1	-	-	402,797	418,687	72	
19	0	1	3	134	91	52	30	1	0	-	-	399,788	416,447	77	
20	0	1	3	117	93	41	41	0	1	-	-	397,787	404,858	77	
21	2	3	5	315	81	54	18	-	-	46	8	463,905	500,363	68	
22	0	0	3	25	16	24	17	-	-	-	-	404,504	430,676	-	
23	0	0	5	168	71	56	16	1	2	-	-	405,264	416,469	-	
24	0	1	3	120	58	26	15	2	0	26	25	410,676	416,365	74	
25	0	1	3	130	67	30	11	4	4	37	12	417,176	429,641	74	
26	0	0	3	136	77	70	33	-	-	-	-	408,415	418,630	-	
27	3	2	4	196	101	42	40	1	0	41	29	412,497	422,626	75	
28	3	2	4	208	98	43	19	1	1	46	23	419,923	455,683	75	
29	0	1	2	173	80	64	29	-	-	33	15	406,887	425,571	73	
30	3	3	1	236	86	55	17	-	-	60	25	422,040	440,765	75	
31	0	0	4	97	41	29	12	1	3	-	-	408,638	417,561	-	
32	0	0	4	89	42	24	17	2	1	-	-	403,233	409,109	-	
33	1	1	6	270	76	55	17	0	1	66	14	421,398	443,930	74	
34	0	1	2	209	65	43	19	-	-	47	18	418,052	448,018	75	
35	-	2	3	197	113	48	34	4	2	42	22	401,830	421,476	72,657	
36	1	2	2	225	74	46	16	1	3	55	16	419,719	424,931	72	
37	1	2	2	205	112	37	25	1	0	39	16	414,333	432,938	72	
38	5	1	6	231	64	54	13	9	4	48	13	424,076	460,660	74	
39	1	0	6	206	85	27	14	28	7	30	22	416,552	449,055	74	
40	1	1	2	232	102	69	34	5	7	45	17	402,243	430,025	72	
41	0	0	6	238	143	54	28	8	10	41	32	402,991	438,696	73	
42	0	0	6	217	117	46	36	3	3	46	30	399,518	404,359	73	

43	4	3	2	255	57	54	13	2	2	59	10	436,684	492,775	75
44	2	2	5	252	116	42	20	8	10	53	29	416,457	439,601	72
45	2	2	5	190	124	36	26	-	-	46	28	406,381	426,975	72
46	2	2	8	227	89	43	14	13	3	57	13	436,531	461,584	70
47	0	1	2	231	198	63	40	9	30	42	50	398,879	414,320	69
48	0	1	2	187	201	45	58	-	-	48	55	395,931	406,574	69
49	2	1	3	206	111	47	25	0	1	47	26	404,429	421,975	74
50	2	1	3	254	91	52	20	4	4	67	17	412,961	424,289	74
51	0	1	3	30	17	26	15	2	1	-	-	405,029	413,458	-
52	0	5	1	196	78	57	25	1	0	23	19	401,202	423,824	74
53	0	5	1	210	79	60	22	2	0	41	13	410,375	425,031	74
54	0	0	3	192	60	47	15	9	1	37	21	417,773	435,794	73
55	1	1	9	390	114	72	21	2	3	103	20	426,404	481,237	73
56	0	1	3	145	73	40	22	-	-	37	12	406,497	419,615	75
57	1	5	3	168	122	38	14	22	9	30	25	415,708	443,912	76
58	1	1	4	155	88	57	25	4	0	33	14	412,462	434,524	74
59	0	0	3	73	36	26	15	-	-	-	-	412,094	422,949	76
60	2	6	4	247	102	53	24	-	-	52	30	409,643	419,104	75
61	2	6	4	396	107	67	21	3	2	71	16	417,010	460,238	75
62	1	1	1	172	78	58	24	3	1	37	18	405,474	465,360	74
63	4	2	3	363	137	48	14	11	11	54	25	416,738	435,962	72
64	1	0	3	29	12	29	12	-	-	-	-	407,593	419,134	-
65	-	-	-	119	57	38	12	-	-	6	3	324,081	414,040	71
66	1	7	1	252	153	51	31	-	-	61	32	407,384	415,395	74
67	1	7	1	297	128	65	28	1	1	59	37	415,012	440,526	74
68	0	0	5	87	47	48	3	1	1	-	-	401,968	453,023	-
69	0	4	7	252	104	58	14	8	1	46	30	412,328	424,422	72
70	0	4	7	210	113	40	32	2	4	52	28	405,802	434,406	72
71	0	0	3	86	50	24	17	6	1	-	-	411,342	436,111	-
72	2	2	3	268	90	39	18	11	3	57	9	422,155	463,854	73
73	2	2	3	166	96	35	22	4	0	43	17	415,447	421,974	73
74	0	1	4	143	81	30	11	7	1	26	23	402,506	410,067	71
75	0	1	4	159	86	25	16	17	11	25	28	409,243	430,076	71
76	0	1	2	17	22	17	24	-	-	-	-	408,335	442,935	-
77	2	0	3	229	61	48	14	3	1	48	15	424,637	437,620	72

2016 yılı YÖK'e bağlı devlet üniversitelerindeki RPD lisans programlarına ilişkin sayısal verilerin bulunduğu Tablo 4 incelendiğinde;

En fazla akademisyen sayısına sahip üniversiteler sırasıyla; Gazi (12), İstanbul (12), Necmettin Erbakan (12), Pamukkale (11), Marmara (11) ve Sakarya (11) üniversiteleridir. En az akademisyen sayısına sahip üniversiteler ise; 3 akademik personel sayısı ile Ağrı İbrahim Çeçen, Kırşehir Ahi Evran, Akdeniz, Aksaray, Sivas Cumhuriyet, Kars Kafkas, Balıkesir, Manisa Celal Bayar ve Erciyes üniversiteleridir.

En fazla kayıtlı öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Marmara (504), Necmettin Erbakan (503) ve Ondokuz Mayıs (500) üniversiteleridir. En az kayıtlı öğrenci sayısına sahip

üniversiteler ise; Van Yüzüncü Yıl (39), Yozgat Bozok (41), Ordu (41) ve Kastamonu (47) üniversiteleridir.

En fazla yerleşen öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Manisa Celal Bayar (103), Kars Kafkas (103), Kars Kafkas İkinci Öğretim (103) ve Sivas Cumhuriyet (93) üniversiteleridir. En az yerleşen öğrenci sayısına sahip üniversiteler ise; 41 yerleşen öğrenci sayısı ile Anadolu, Balıkesir, Yozgat Bozok, Çanakkale Onsekiz Mart, Çanakkale Onsekiz Mart İkinci Öğretim, Düzce, Düzce İkinci Öğretim, Gaziantep, Kastamonu, Mustafa Kemal, Ordu, Trakya, Uşak, Uşak İkinci Öğretim ve Van Yüzüncü Yıl üniversiteleridir.

En fazla mezun öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Marmara (123) Kars Kafkas İkinci Öğretim (103) ve Denizli Pamukkale (96) üniversiteleridir. En az mezun öğrenci sayısına sahip üniversiteler ise; Orta Doğu Teknik (9), Anadolu (40) ve Adnan Menderes İkinci Öğretim (41) üniversiteleridir.

En fazla kayıtlı yabancı uyruklu öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Kars Kafkas (39), Gaziantep (35) ve Mersin (31) üniversiteleridir.

En düşük taban puana sahip üniversiteler Orta Doğu Teknik (324,081), Kars Kafkas İkinci Öğretim (395,931) ve Bayburt İkinci Öğretim (397,787) üniversiteleridir. En yüksek tavan puana sahip üniversiteler; Boğaziçi (500,363), Hacettepe (492,775) ve Marmara (481,237) üniversiteleridir.

2016 Yılı YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına ilişkin sayısal veriler Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5. 2016 Yılı YÖK'e Bağlı Vakıf Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Veriler

Üni. Kodu	Akademik Personel		Dr. Öğr. Gör.	Genel Kontenjan		Yerleşen Öğrenci Sayısı		Yabancı Öğrenci Sayısı		Mezun Olan Öğrenci Sayısı		Taban-Tavan Puanlar		KPSS3
	Prof.	Doç.		K	E	K	E	K	E	K	E	Taban Puan	Tavan Puan	
1	1	3	5	283	44	60	7	6	0	-	-	292,918	456,507	-
2	3	0	4	172	40	37	8	-	-	40	3	337,664	429,694	65,553
3	2	0	3	147	60	30	20	-	-	-	-	307,785	423,925	-
4	1	0	4	34	26	33	27	-	-	-	-	415,004	422,314	-
5	2	0	2	421	144	61	29	-	-	34	25	333,451	462,630	62,863
6	2	0	2	291	140	57	33	2	0	45	21	283,389	423,063	63,994
7	1	1	3	257	68	59	21	1	0	-	-	290,510	423,687	54,906
8	2	0	2	126	59	55	15	-	-	-	-	385,001	426,690	-
9	1	0	5	341	91	71	19	8	1	45	18	349,154	443,462	64,376
10	1	0	5	265	109	70	20	-	-	53	23	303,580	417,892	60,759
11	1	0	5	221	62	70	16	-	-	36	2	251,029	425,344	60,759
12	1	1	2	75	23	46	8	-	-	-	-	236,766	383,878	-
13	0	1	2	202	100	56	24	-	-	-	-	269,673	421,357	55,712
14	2	0	5	200	63	47	18	-	-	34	8	294,873	421,810	60,544
15	4	1	4	361	68	72	18	-	-	53	12	209,355	445,108	62,299

2016 yılı YÖK'E bağlı vakıf üniversitelerindeki RPD lisans programlarına ilişkin sayısal verilerin yer aldığı Tablo 5 incelendiğinde;

En çok akademik personel sayısına sahip üniversiteler; Bahçeşehir (9), Yeditepe (9), Başkent (7) ve Ufuk (7) üniversiteleridir. En az akademisyen sayısına sahip üniversiteler ise; Okan (3), Hasan Kalyoncu (4), İstanbul Aydın(4), İstanbul Medipol (4) ve MEF İstanbul(4)üniversiteleridir.

En fazla kayıtlı öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Hasan Kalyoncu (565), İstanbul Sabahattin Zaim (432), ve Yeditepe (429) üniversiteleridir. En az kayıtlı öğrenci sayısına sahip üniversiteler ise; Fatih Sultan Mehmet (60), MEF İstanbul (98) ve İstanbul Medipol (185) üniversiteleridir.

En fazla yerleşen öğrenci sayısına sahip üniversiteler; 90 yerleşen öğrenci sayısı ile Hasan Kalyoncu, İstanbul Sabahattin Zaim, Maltepe, Yeditepe ve İstanbul Aydın üniversiteleridir. Maltepe Üniversitesi İngilizce öğretime yerleşen öğrenci sayısı ise

86'dır. En az yerleşen öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Başkent (45), Biruni (50) ve MEF İstanbul (54) üniversiteleridir.

Sadece 4 vakıf üniversitesinin yabancı uyruklu öğrencisinin olduğu görülmektedir. Bu üniversiteler; Bahçeşehir (6), İstanbul Aydın (2), İstanbul Kültür (1) ve İstanbul Sabahattin Zaim (9) üniversiteleridir.

En çok mezun veren üniversiteler; Maltepe (76), İstanbul Aydın (67) ve Yeditepe (65) üniversiteleridir. En az mezun veren üniversiteler ise; Maltepe İngilizce Öğretim (38), Ufuk (42) ve Başkent (43) üniversiteleridir.

En düşük taban puanla öğrenci alan vakıf üniversiteleri; Yeditepe (209,355), MEF İstanbul (236,766) ve Maltepe İngilizce Öğretim (251,029) üniversiteleridir. En yüksek tavan puanla öğrenci alan üniversiteler ise; Hasan Kalyoncu (462,630), Bahçeşehir (456,507) ve Yeditepe (445,108) üniversiteleridir.

En düşük KPSS-3 başarı puanına sahip vakıf üniversitesi 54,91 puan ortalaması ile İstanbul Kültür Üniversitesi'dir. En yüksek KPSS-3 başarı puanına sahip vakıf üniversitesi ise 65,55 puan ortalamasıyla Başkent Üniversitesi'dir.

2017 Yılı YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına ilişkin sayısal veriler Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6. 2017 Yılı YÖK'e Bağlı Devlet Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Veriler

Üni. Kodu	Akademik Personel			Genel Kontenjan		Yerleşen Öğrenci Sayısı		Yabancı Öğrenci Sayısı		Mezun Olan Öğrenci Sayısı		Taban-Tavan Puanlar		KPSS3
	Prof.	Doç.	Dr. Öğr. Gör.	K	E	K	E	K	E	K	E	Taban Puan	Tavan Puan	
1	0	2	2	202	47	50	12	2	0	38	12	394,419	411,137	
2	0	1	3	206	110	55	27	2	0	43	31	384,190	409,464	
3	0	3	3	173	86	49	23	3	3	44	11	395,558	409,390	
4	0	3	3	159	91	41	16	1	2	29	22	389,500	399,265	
5	0	0	3	133	133	30	22	3	5	26	26	377,235	396,646	
6	0	1	2	208	98	51	21	2	4	53	26	377,843	388,166	
7	0	1	2	207	98	54	18	5	1	46	21	383,457	398,703	
8	1	0	2	171	102	36	26	11	2	44	28	402,814	456,621	
9	0	1	2	150	92	34	18	5	6	27	17	379,031	385,569	
10	0	2	1	170	74	34	18	5	7	34	17	384,711	411,764	
11	0	1	4	61	81	32	40	-	-	-	-	390,726	401,791	
12	0	0	4	164	54	52	10	1	2	38	13	384,967	402,668	
13	3	1	5	153	52	42	20	3	3	31	15	405,906	441,184	
14	5	2	2	327	106	63	9	14	2	81	17	408,939	420,847	
15	0	1	5	199	89	2	0	38	14	38	14	392,211	409,980	
16	0	1	5	169	105	38	24	-	-	31	29	381,772	410,985	
17	0	1	2	129	51	43	19	1	3	-	-	394,709	406,533	
18	1	1	8	124	57	43	19	3	3	-	-	381,535	389,612	
19	0	1	3	201	132	50	32	1	0	-	-	376,213	385,650	
20	0	1	3	162	123	46	36	1	1	-	-	373,054	379,653	
21	2	3	5	296	83	56	16	-	-	69	12	441,708	482,360	
22	0	0	3	76	35	45	17	1	0	-	-	379,495	408,114	
23	0	0	5	181	72	43	19	11	5	35	28	385,875	405,510	
24	0	1	3	123	56	29	12	2	1	32	15	392,467	398,256	
25	0	1	3	155	61	48	14	10	6	31	20	398,314	412,147	
26	3	2	4	200	101	38	24	1	0	43	21	393,765	401,478	
27	3	2	4	215	89	48	14	5	0	55	17	401,538	421,633	
28	0	1	2	205	90	67	26	-	-	32	13	385,199	408,100	
29	3	3	1	234	82	51	21	0	1	55	25	404,096	438,186	
30	0	0	4	143	59	44	18	3	3	-	-	388,609	403,978	
31	0	0	4	121	56	27	14	2	1	-	-	383,691	388,649	
32	1	1	6	264	90	51	21	0	1	51	5	405,315	437,144	
33	0	1	2	217	53	51	11	1	0	45	18	399,527	470,665	
34	0	2	3	208	106	59	23	4	2	50	26	379,785	427,374	
35	1	2	2	237	72	48	14	3	3	54	20	402,887	410,483	
36	1	2	2	196	115	41	21	5	2	56	24	397,099	402,413	
37	5	1	6	238	65	55	12	7	3	50	12	406,156	424,020	
38	1	0	6	208	79	43	19	31	9	29	13	393,923	440,068	
39	1	1	2	252	110	65	28	10	8	50	20	380,199	400,435	
40	0	0	6	287	148	51	31	13	8	51	30	382,981	404,799	
41	0	0	6	217	131	49	33	4	3	48	21	378,115	401,413	
42	4	3	2	247	66	56	11	2	3	66	6	415,860	481,971	
43	2	2	5	245	112	45	17	9	9	57	22	395,122	415,342	

44	2	2	5	195	114	40	22	2	0	41	40	387,008	399,477
45	-	-	-	-	-	53	9	-	-	-	-	398,767	408,800
46	2	2	8	250	80	57	15	19	5	40	28	415,668	439,913
47	0	1	2	227	201	50	43	12	35	41	40	375,059	389,342
48	0	1	2	202	184	52	41	-	-	35	53	371,770	399,573
49	-	-	-	-	-	29	12	-	-	-	-	387,162	421,504
50	2	1	3	210	105	46	26	1	4	42	30	385,505	394,775
51	2	1	3	244	91	49	23	6	3	66	20	394,838	435,064
52	0	1	3	73	43	38	24	4	2	-	-	382,369	402,842
53	0	5	1	220	96	55	27	2	1	40	12	380,464	392,666
54	0	5	1	228	78	59	23	3	3	38	20	391,314	404,540
55	0	0	3	204	63	46	16	15	3	43	15	400,027	416,057
56	0	0	3	193	93	72	31	-	-	-	-	386,669	431,185
57	1	1	9	401	109	70	23	8	4	93	30	408,114	437,692
58	0	1	3	147	89	34	28	0	2	31	13	385,968	400,138
59	1	5	3	188	117	51	21	26	13	36	30	396,710	423,251
60	1	1	4	184	104	56	26	12	5	32	13	393,270	406,836
61	0	0	3	111	52	37	15	-	-	-	-	389,080	419,359
62	-	-	-	-	-	32	9	-	-	-	-	387,358	399,097
63	2	6	4	299	91	64	2	6	5	73	19	397,508	418,862
64	2	6	4	242	103	53	24	-	-	62	26	389,513	397,211
65	1	1	3	201	76	60	22	3	1	34	21	384,045	401,535
66	4	2	3	248	108	51	11	29	26	55	18	398,193	445,212
67	1	0	3	62	26	29	12	-	-	-	-	387,930	408,145
68	-	-	-	134	55	22	16	-	-	5	11	Dolmadı	398,334
69	1	7	1	297	136	65	28	5	9	77	24	396,329	417,077
70	1	7	1	244	149	52	30	-	-	65	40	388,627	402,580
71	-	-	5	144	70	55	27	2	1	-	-	380,654	393,618
72	-	4	7	259	102	53	19	11	3	53	28	394,291	405,447
73	-	4	7	232	122	54	18	4	4	48	14	387,425	411,884
74	-	-	3	141	60	50	12	11	2	-	-	389,609	403,395
75	2	2	3	278	98	49	13	25	11	66	15	404,497	428,425
76	2	2	3	193	94	45	12	12	5	38	23	397,893	404,925
77	-	1	4	164	79	47	15	21	10	41	18	387,581	407,768
78	-	1	4	126	85	27	14	11	7	39	17	383,107	415,542
79	-	1	2	45	42	24	17	-	-	-	-	388,092	426,646
80	2	-	3	233	67	44	18	10	1	49	13	406,617	418,98

2017 yılı YÖK'e bağlı Devlet Üniversitelerindeki PDR lisans programlarına ilişkin sayısal verilerin bulunduğu Tablo 6 incelendiğinde;

En az akademik personel sayısı 3 olan üniversiteler; Ağrı İbrahim Çeçen, Ahi Evran, Akdeniz, Aksaray, Balıkesir, Bozok, Sivas Cumhuriyet, Kayseri Erciyes, Kars Kafkas, Kocaeli, Manisa Celal Bayar, Mustafa Kemal, Trakya ve Van Yüzüncü Yıl üniversiteleridir. En fazla akademik personele sahip olan üniversiteler ise; Gazi (12), İstanbul (12), Necmettin Erbakan (12), Necmettin Erbakan İkinci Öğretim (12), Sakarya (11) ve Marmara (11) üniversiteleridir.

En fazla kayıtlı öğrenci sayısına sahip üniversiteler; Marmara (510), Pamukkale (433), Kars Kafkas (428), Ankara (433) ve Giresun (435) üniversiteleridir. En az kayıtlı öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler ise; Van Yüzüncü Yıl (87), Ordu (88) ve Yozgat Bozok (111) üniversiteleridir.

En az yerleşen öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler; Orta Doğu Teknik (38), Çanakkale Onsekiz Mart İkinci Öğretim (41), Düzce İkinci Öğretim (41), Kahramanmaraş Sütçü İmam (41), Necmettin Erbakan (41), Ordu (41), Uşak İkinci Öğretim (41) ve Van Yüzüncü Yıl (41) üniversiteleridir. En fazla yerleşen öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler ise; Celal Bayar (103), Gaziosmanpaşa (93), Cumhuriyet (93), Kars Kafkas (93), Kars Kafkas İkinci Öğretim (93) ve Marmara (93) üniversiteleridir.

En fazla yabancı öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler; Kars Kafkas (47), Ondokuz Mayıs (54) ve Gaziantep (40) üniversiteleridir. En az yabancı öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler ise; 1 öğrenci sayısı ile Bayburt, Yozgat Bozok, Çukurova İkinci Öğretim, Dokuz Eylül, Ege ve Erciyes üniversiteleridir.

En çok mezun veren üniversiteler ise; Pamukkale İkinci Öğretim (105), Pamukkale (101) ve Marmara (123) üniversiteleridir. En az mezun öğrenci sayısına sahip üniversiteler ise; Orta Doğu Teknik (16), Gaziantep (42), Aksaray İkinci Öğretim (44) ve Mehmet Akif (44) üniversiteleridir.

En düşük taban puana sahip üniversiteler; Kars Kafkas İkinci Öğretim (371,770), Bayburt İkinci Öğretim (373,054) ve Kars Kafkas (375,059) üniversiteleridir. En yüksek tavan puana sahip olan üniversiteler ise; Boğaziçi İngilizce Öğretim (482,360), (481,971) ve Akdeniz (456,621) üniversiteleridir.

2017 Yılı YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına ilişkin sayısal veriler Tablo 7'de verilmiştir.

Tablo 7. 2017 Yılı YÖK'e Bağlı Vakıf Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Veriler

Üni. Kodu	Akademik Personel			Genel Kontenjan		Yerleşen Öğrenci Sayısı		Yabancı Öğrenci Sayısı		Mezun Olan Öğrenci Sayısı		Taban-Tavan Puanlar		KPSS3
	Prof.	Doç.	Dr. Öğr. Gör.	K	E	K	E	K	E	K	E	Taban Puan	Tavan Puan	
1	1	3	5	286	45	56	11	7	2	48	7	Dolmadı	428,051	
2	3	-	4	200	39	47	3	-	-	25	7	307,051	408,843	
3	2	-	3	?	?	19	7	-	-	-	-	Dolmadı	403,049	
4	1	-	4	78	42	35	19	2	1	-	-	Dolmadı	403,436	
5	2	-	2	352	114	44	12	1	-	105	37	Dolmadı	402,506	
6	?	?	?	?	?	13	7	-	-	-	-	407,639	435,227	
7	2	-	2	60	30	19	8	-	-	21	5	Dolmadı	404,197	
8	1	1	3	297	80	56	18	3	-	49	14	Dolmadı	406,346	
9	2	-	2	212	89	63	17	1	-	-	-	299,946	405,504	
10	-	-	-	-	-	48	12	-	-	-	-	316,212	405,903	
11	1	-	5	354	113	61	19	18	1	81	17	298,937	411,798	
12	1	-	5	277	106	23	7	-	-	70	19	Dolmadı	398,493	
13	1	-	5	188	57	16	5	-	-	37	8	Dolmadı	405,961	
14	1	1	2	-	-	28	7	-	1	-	-	Dolmadı	430,477	
15	-	1	2	229	103	36	13	-	-	36	21	Dolmadı	394,923	
16	-	-	-	-	-	52	7	-	-	7	3	Dolmadı	423,696	
17	2	-	5	-	-	14	2	-	-	26	10	Dolmadı	404,958	
18	4	1	4	27	9	37	8	-	-	-	-	-	-	

2017 yılı YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerindeki RPD lisans programlarına ilişkin sayısal verilerin bulunduğu Tablo 7 incelendiğinde;

En fazla akademik personele sahip üniversitelerin; Bahçeşehir (9), Yeditepe (9), Başkent (7) ve Ufuk (7) üniversiteleri olduğu görülmektedir. En az akademik personele sahip olan üniversiteler ise; Okan (3), Hasan Kalyoncu (4), İstanbul Aydın (4) İstanbul Medipol (4) ve MEF İstanbul İngilizce Öğretim (4) üniversiteleridir.

En fazla kayıtlı öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler; İstanbul Sabahattin Zaim (467), Hasan Kalyoncu (466) ve Maltepe (383) üniversiteleridir. En az kayıtlı öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler ise; İstanbul Aydın (90), Fatih Sultan Mehmet (120) ve Başkent (239) üniversiteleridir.

En fazla yerleşen öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler; İstanbul Medipol (80), İstanbul Sabahattin Zaim (80) ve İstanbul Kültür (74) üniversiteleridir. En az yerleşen

öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler ise; Ufuk (16), İbni Haldun (20) ve Maltepe İngilizce Öğretim (21) üniversiteleridir.

En fazla kayıtlı yabancı öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler; İstanbul Sabahattin Zaim (19), Bahçeşehir (9), Fatih Sultan Mehmet (3) ve İstanbul Kültür (3) üniversiteleridir. En az kayıtlı yabancı öğrenci sayısına sahip olan üniversiteler ise; 1 öğrenci sayısı ile Hasan Kalyoncu, İstanbul Medipol ve MEF İstanbul İngilizce Öğretim üniversiteleridir.

En fazla mezun veren üniversiteler; Hasan Kalyoncu (142), İstanbul Sabahattin Zaim (98) ve Maltepe (89) üniversiteleridir. En az mezun veren üniversiteler ise; TED (10), İstanbul Aydın (26) ve Başkent (32) üniversiteleridir.

En düşük Taban puana sahip olan üniversiteler; İstanbul Sabahattin Zaim (298,937), İstanbul Medipol (299,946) ve Başkent (307,051) üniversiteleridir. En yüksek tavan puana sahip olan üniversiteler; İbni Haldun İngilizce Öğretim (435,227), MEF İstanbul İngilizce Öğretim (430,477) ve Bahçeşehir (428,051) üniversiteleridir.

SONUÇ TARTIŞMA ve ÖNERİLER

Sonuç

Bu çalışmada Türkiye ve KKTC'de YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerindeki RPD lisans programlarının genel durumları incelenmiştir. Bu doğrultuda öncelikle YÖK'e bağlı devlet ve vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarının akademik personel, kayıtlı öğrenci, yerleşen öğrenci, yabancı öğrenci, mezun öğrenci sayıları ile bu programlara girişteki taban ve tavan puanları ile bu puanlar arasındaki farka ilişkin veriler 2015, 2016 ve 2017 YÖK-Atlas veri tabanı kullanılarak elde edilmiştir. 2015 yılında 79 devlet, 14 vakıf üniversitesine, 2016 yılında 77 devlet, 15 vakıf üniversitesine, 2017 yılında 80 devlet, 18 vakıf üniversitesine ait veriler toplanmıştır. İkinci olarak alt amaçlara uygun bir biçimde 2015, 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin KPSS-3 puanlarına ulaşılmaya çalışılmış ancak sadece 2016 yılı KPSS-3 puanlarına ulaşılabilmiştir. KPSS-3 puanlarına ulaşılan grupların üniversitelerin PDR lisans

programlarına giriş puanlarından yordanıp yordanamayacağını ölçmek amacıyla 2011 ve 2012 yıllarına ilişkin üniversitelerin PDR lisans programlarına girişteki taban puanları ÖSYM Tercih Kılavuzu ve ÖSYM Ek Tercih Kılavuzu kullanılarak elde edilmiştir. Toplanılan bu veriler ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

* YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayıları her yıl artış göstermiştir. Benzer bir durum, YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerinin RPD lisans programları için de geçerlidir. Toplam kayıtlı öğrenci sayısındaki artışa paralel olarak toplam kayıtlı yabancı uyruklu öğrenci sayısının da her yıl artış gösterdiği tespit edilmiştir.

* 2015, 2016 ve 2017 yıllarında üniversitelerin RPD lisans programlarındaki kayıtlı ve yerleşen toplam öğrenci sayısı içerisindeki kadın öğrenci sayısının her yıl erkek öğrenci sayısından fazla olduğu ve ileriye dönük olarak toplam kayıtlı ve yerleşen öğrenci sayısındaki artışa paralel olarak kadın öğrenci sayısında da yıldan yıla önemli düzeyde artış olduğu tespit edilmiştir. RPD lisans programlarındaki kayıtlı ve yerleşen toplam öğrenci sayılarına ilişkin bulgulara ayrıntılı olarak bakıldığında ise;

Yıllara göre devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayısının her yıl artış gösterdiği görülmektedir. RPD lisans programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayısına cinsiyet değişkeni açısından bakıldığında da toplam öğrenci sayısındaki artışa paralel olarak kadın öğrenci sayısında da her yıl artış olduğu anlaşılmıştır. Yıllar itibarıyla hem toplam hem de yerleşen toplam öğrenci sayısı incelendiğinde kadın öğrenci sayısı erkek öğrenci sayısından daha fazladır.

Vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına kayıtlı ve yerleşen toplam öğrenci sayısı 2015 yılıyla karşılaştırıldığında 2016 yılında artış gösterirken, 2017 yılında ise RPD lisans programlarına kayıtlı ve yerleşen toplam öğrenci sayısında önemli oranda düşüş gerçekleşmiş, hatta birçok RPD lisans programının ilan ettikleri kontenjanlar boş kalmış, doldurulamamıştır. Diğer bir ifadeyle, 2017 yılında vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına

yerleşen toplam öğrenci sayısı 2015 ve 2016 yıllarına ilişkin toplam öğrenci sayısı ile karşılaştırıldığında düşüş oldukça dikkat çekicidir.

Cinsiyet dağılımına göre ise RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı içerisinde kadın öğrenci sayısı incelenen üç yıl boyunca erkek öğrenci sayısından fazla olmuştur.

* Toplam kayıtlı ve yerleşen öğrenci sayılarında olduğu gibi YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarından mezun olan öğrenci sayısında da her yıl artış gösterdiği tespit edilmiştir. Benzer bir sayısal artış, vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarında mezun olan öğrenciler için de geçerlidir.

* YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarında akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en yüksek olduğu üniversite üç yıl boyunca Kars Kafkas Üniversitesi olmuştur. Akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en düşük olduğu üniversiteler ise 2015 ve 2017 yıllarında Anadolu Üniversitesi iken, 2016 yılında ise Gazi Üniversitesi olmuştur.

Akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en yüksek olduğu vakıf üniversitesi ise üç yıl boyunca Hasan Kalyoncu Üniversitesi olmuştur. Akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en düşük olduğu üniversiteler ise sırasıyla 2015 yılında MEF İstanbul, 2016 yılında Başkent ve 2017 yılında da İstanbul Aydın üniversiteleri olmuştur.

* 2015 ve 2016 yıllarında YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına girişteki taban ve tavan puanlar arasındaki fark 20-25 puan arasında değişirken, 2017 yılında devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına yerleşen grupların yapısı diğer yıllardaki grupların yapısına göre taban ve tavan puanlar arasındaki fark azaldığı için daha homojendir. 2015 ve 2016 yıllarında vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına girişteki taban ve tavan puanları arasındaki farklar ise genellikle 100 puan ve üzerindedir. 2017 yılında ise toplam 18 vakıf üniversitesinin 5'i hariç kontenjanlarının dolmaması sebebiyle taban puanlara ulaşamamış ve taban ve tavan puanları arasındaki farklılıklara ilişkin karşılaştırma

yapılamamıştır. Devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına yerleşen öğrencilerin oluşturduğu grupların yapısı vakıf üniversitelerine girişteki taban ve tavan puanlar arasındaki farklarla karşılaştırıldığında görece daha homojendir. Bu duruma göre vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına çok yüksek ve çok düşük puanlarla oldukça heterojen grup yapısına sahip öğrenciler yerleşebilmektedir.

* YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarına kayıtlı toplam yabancı uyruklu öğrenci sayısı, vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına kayıtlı toplam yabancı öğrenci sayısından daha fazladır.

* YÖK'e bağlı hem devlet hem de vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı her yıl RPD lisans programlarından mezun olan toplam öğrenci sayısından daha fazladır.

* YÖK'e bağlı devlet üniversitelerinin RPD lisans programlarındaki toplam akademik personel sayısının da tıpkı PDR lisans programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayısında olduğu gibi öğrenci sayısı kadar olmasa da yıldan yıla arttığı tespit edilmiştir.

* YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarındaki akademik personel sayısının 2015 yılından 2016'ya arttığı, 2016'dan 2017 yılına gelindiğinde ise sabit kaldığı görülmüştür.

* 2015 yılında YÖK'e bağlı 74 devlet üniversitesinde RPD lisans programı bulunurken, 2017 yılında bu sayı 79'a ulaşmıştır. 2015 yılında 14 vakıf üniversitesinde RPD lisans programı bulunurken, 2017 yılında bu sayı 18'e çıkmıştır.

Tartışma

2015 Yılı YÖK'e Bağlı Devlet ve Vakıf Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Verilerin Tartışılması (Tablo 1 ve 2)

2015 yılı devlet üniversitelerine ilişkin veriler bir bütün olarak değerlendirildiğinde; RPD lisans programlarına kayıtlı öğrencilerin çoğunluğunu kadınların oluşturduğu görülmektedir. Bu oranlar incelendiğinde; üniversitelerin RPD lisans programlarında öğrenim gören toplam kayıtlı öğrenci sayısı 19,738'dir. Bunun da 13,160'ı(%67) kadın

öğrencilerden, 6,578'ı(%33) ise erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Genel olarak 2/3'ü erkeklerden oluşan diğer RPD lisans programlarının aksine Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi ve Kars Kafkas Üniversitesi İkinci Öğretim RPD lisans programlarında ise erkek öğrenci sayısının kadın öğrenci sayısından fazla olduğu görülmektedir. RPD lisans programlarında öğrenim görmekte olan kadın öğrenci sayısının erkek öğrenci sayısından daha fazla olmasının en önemli nedenlerinden biri ülkemizde RPD mesleğinin kadınlara daha uygun bir çalışma alanı olarak algılanması ve kadınların toplumsal cinsiyet rollerine göre mesleki tercihte bulunmaları olabilir.

Üniversitelerin RPD lisans programlarına 2015 yılında yerleşen öğrenci sayıları cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde; toplam 4,839 öğrencinin 3,257'sininin (%67) kadınlardan ve 1,582'sinin de (%33) erkeklerden oluştuğu görülmektedir. Bu oranlar, PDR lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayılarında olduğu gibi 2015 yılında RPD lisans programlarına yerleşen kadın öğrenci sayısının da erkek öğrenci sayısından fazla olduğunu göstermektedir. Bu genel seyrin aksine PDR lisans programlarına yerleşen kadın ve erkek öğrencilerin sayılarının birbirine yakın olduğu üniversiteler Akdeniz ve Muğla Sıtkı Koçman İkinci öğretim üniversiteleridir. Eşit sayıda kadın ve erkek öğrencinin yerleştiği tek üniversite ise Mersin Üniversitesi'dir.

RPD lisans programlarına kayıtlı yabancı uyruklu öğrenci sayıları cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde ise 380 öğrenciden 208'inin(%55) kadın ve 172'sinin de (%45) erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Bu sayılardan hareketle RPD lisans programlarına devam eden yabancı uyruklu öğrenci sayısının cinsiyete göre Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerin aksine oran olarak birbirine yakın olduğu söylenebilir. Dikkat çekici diğer bir bulgu da birçok üniversitenin RPD lisans programlarında ya çok az ya da hiç yabancı uyruklu öğrenci bulunmuyor olmasıdır. Birkaç üniversitede diğerlerine oranla daha yüksek sayıda yabancı uyruklu öğrenci bulunması bu üniversitelerin yabancı uyruklu öğrencilere sağladıkları imkanlarla ve yurt dışındaki tanınırlıklarıyla ilgili olabilir.

RPD lisans programlarında mezun olan öğrenci sayıları cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde 3,387 olan toplam mezun öğrenci sayısının 2,283'ünü kadın (%67) ve

1,104'ünü de (%33) erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Toplam kayıtlı ve yerleşen öğrenci sayılarında olduğu gibi mezun öğrencilerin de 2/3'ünün de kadın öğrenciler olduğu görülmektedir.

RPD lisans programlarında akademik personel başına düşen öğrenci sayıları incelenirken sağlıklı yorumlar yapabilmek için her bir programın kaç yıldır bu eğitimi veriyor olduğunun dikkate alınması gerekir. Örnek verilecek olursa; 2015 yılında ilk defa öğrenci alımı yapan Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi RPD lisans programının akademik personel başına düşen öğrenci sayısı hesaplandığında bu sayının 10 olduğu görülmektedir. Ancak bu oranın az olmasının temel nedeni üniversitenin bu programa ilk defa öğrenci almış olmasından dolayı ara sınıflar ve son sınıfta öğrenci bulunmuyor olmasıdır. Bu üniversitenin 2017 verileri incelendiğinde akademik personel başına düşen öğrenci sayısının arttığı ve bu durumda başta yapılan yorumu desteklediği görülmektedir. RPD programlarında 2015 yılına ilişkin akademik personel başına düşen öğrenci sayıları incelendiğinde; en yüksek sayının Kars Kafkas Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir. Bu programda bir akademik personel başına 139 öğrenci düşmektedir. Akademik personel başına en düşük öğrenci sayısının da 22,75 ile Anadolu Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir. Akademik personel başına düşen öğrenci sayıları arasındaki farkın bu kadar fazla olması uygulama ağırlıklı bir alan olan RPD lisans programlarında eğitimin nasıl yürütüldüğü ve niteliği konusunda soruları da akla getirmektedir. Bu durum önemle üzerinde durulması gereken ve eğitimin niteliği konusunda yeni araştırmalar yapılmasını gerektiren önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

RPD lisans programlarına giriş taban ve tavan puanları kendi içinde karşılaştırıldığında genel olarak taban ve tavan puanlar arasında 20-25 puanlık bir fark olduğu görülmektedir. Ancak bazı üniversitelerin RPD lisans programlarına giriş taban ve tavan puanları arasında 50 puandan fazla fark olduğu da gözlemlenmektedir. Tablo 1 incelendiğinde Necmettin Erbakan Üniversitesi RPD lisans programlarına girişteki taban ve tavan puanları arasında 61 puan gibi yüksek bir fark görülmektedir. Ranjin bu kadar fazla ve grubun heterojen olması derslerden alınan verimin her öğrenci için eşit

veya benzer olmasını engelleyebilir. Öte yandan üniversitelerin RPD lisans programlarına girişte taban ve tavan puanları arasında bu kadar fark bulunmasında yüksek puanlı tek bir öğrencinin herhangi bir nedenle bu üniversiteyi tercih etmesi veya boş kalan kontenjana ek yerleştirmede başvuran ve yerleşen çok düşük puanlı bir öğrenciden kaynaklanıyor olabilir.

RPD lisans programlarındaki akademik personel sayıları incelendiğinde; 79 RPD lisans programının sadece 21'inde profesör ünvanlı akademik personelin bulunduğu görülmektedir. Yüzdeler olarak ifade edilecek olursa bu rakam 79 RPD programının %27'sine karşılık gelmektedir. Üniversitelerin RPD lisans programlarının 1/3'ün de ise profesör ünvanına sahip olan bir öğretim üyesinin bulunmaması da eğitimin niteliği konusunda doğrudan akademik ünvanla ilişkili olmasa da tereddütlere neden olabilir.

RPD lisans programları içinde kayıtlı öğrenci sayısı en fazla olan üniversitenin Marmara Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir. Bununla birlikte diğer üniversitelerin akademik personel sayısı ile karşılaştırıldığında ise Marmara Üniversitesi'nin akademik personel sayısı oran olarak ortalamanın üzerindedir. Bu durumun bir sonucu olarak da akademik personel başına düşen öğrenci sayısı bu üniversitede yaklaşık olarak 44 öğrencidir.

RPD lisans programlarına 2015 yılında yerleşen toplam öğrenci sayısı 4,839 iken aynı yılda mezun olan toplam öğrenci sayısı ise 3,387'dir. Yerleşen ve mezun olan toplam öğrenci sayıları arasındaki bu fark üniversitelerin kontenjanlarının yıldan yıla önemli oranda arttığı ve aynı yıl içerisinde yeni RPD lisans programlarının açılmış olduğu şeklinde yorumlanabilir.

RPD lisans programlarında eğitim gören toplam öğrenci sayısının %0,19'unu yabancı uyruklu öğrencilerin oluşturduğu görülmektedir. Üniversitelerin RPD lisans programlarındaki kayıtlı öğrenci sayısı içinde yabancı öğrenci sayısının bu kadar az olmasının nedenleri olarak da bu programların yabancı öğrenciler tarafından az tercih edilmesi, kabul şartlarını karşılamada güçlük çekmeleri ve programların yabancı uyruklu öğrencilere tanıtımının yeterince yapılamıyor olması şeklinde sıralanabilir.

RPD lisans programları içinde; akademik personel başına düşen öğrenci sayısında oranın en yüksek olduğu üniversite 86,75 ile Hasan Kalyoncu Üniversitesi'dir. Oranın en düşük olduğu üniversite ise 15,75 ile MEF İstanbul Üniversitesi'dir. Bu durum, bu üniversitenin yeni kurulmuş ve ilk kez öğrenci kabul ediyor olmasından kaynaklanıyor olabilir. En fazla akademik personel sayısına sahip olan Bahçeşehir Üniversitesi'nde ise bir akademik personel başına ortalama 21 öğrenci düşmektedir.

RPD lisans programlarına kayıtlı öğrenci sayısı incelendiğinde toplam olarak 2,871 öğrencinin vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarında öğrenimlerine devam ettikleri görülmektedir. Kayıtlı öğrencilerin cinsiyete göre dağılımlarına bakıldığında ise kadın öğrenciler toplam mevcudun %78'ini oluşturmaktadır. 2015 yılına ait devlet üniversiteleri RPD lisans programlarına ilişkin verilerde olduğu gibi vakıf üniversitelerinde de kayıtlı kadın öğrencilerin oranı kayıtlı erkek öğrencilerin oranından çok daha yüksektir.

RPD lisans programlarına yerleşen öğrenci sayıları incelendiğinde de devlet üniversitelerindekine benzer bir biçimde tüm vakıf üniversitelerinde kadın öğrenci sayısı erkek öğrenci sayısından daha fazladır. Yerleşen öğrenci sayısı cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde ise; toplam yerleşen öğrenci sayısının 890 olduğu, bunun da 686'sının (%77) kadın ve 204'ünün de (%23) erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

RPD lisans programlarıyla ilgili dikkat çekici bir veri ise 14 vakıf üniversitesinin sadece 3'ünde yabancı uyruklu öğrenci bulunuyor olmasıdır. Bahsedilen üç üniversitede ise yalnızca 1'er yabancı uyruklu öğrenci bulunmaktadır. Bu durumun nedenleri ayrıca bir araştırma konusu olmakla birlikte, vakıf üniversitelerindeki kayıtlı öğrenci sayısının bu kadar az olmasının temel nedenleri olarak kayıt kabul şartlarının yabancı uyruklu öğrencilere uymaması veya yabancı uyruklu öğrencilerin vakıf üniversitelerini tercih etmemeleri şeklinde sıralanabilir.

RPD lisans programlarından mezun olan toplam öğrenci sayısının 156 olduğu, bunun da 112'sinin (%72) kadın ve 44'ünün (%28) erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

Mezun öğrenci sayıları üniversiteler göre incelendiğinde ise en az mezun veren üniversitelerin Ufuk ve Yeditepe İngilizce Öğrenim üniversiteleri olduğu görülmektedir. Toplam öğrenci sayılarına oranla bu üniversitelerin çok az mezun vermeleri bu üniversitelerde eğitimin diğer vakıf üniversitelerine göre çok daha zor olduğunun göstergesi olabilir. Bu duruma ek olarak mezun olan öğrencilerin bursluluk oranları da özellikle vakıf üniversitelerinin son sınıflarında çok tartışılan bir sorun olarak ayrı bir araştırmanın konusu olabilir.

RPD lisans programlarına girişteki taban ve tavan puanları arasındaki farklar incelendiğinde ranjın genelde 100 puanın üzerinde olduğu, en büyük farkın 172 puan ile Bahçeşehir, en az farkın da 53 puan ile İstanbul Medipol üniversitelerinde olduğu görülmektedir. Yerleşen öğrencilerin bu kadar heterojen bir grup oluşturması verilen eğitimin hangi öğrencinin düzeyine göre belirlenebileceği ve bu durumun eğitimin niteliğini olumsuz etkileyebileceği sorularını akla getirmektedir.

RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı 890 iken, aynı yıl içinde mezun olan toplam öğrenci sayısı ise 156'dır. Toplam yerleşen öğrenci sayısının toplam mezun öğrenci sayısından bu kadar fazla olması yeni açılan üniversitelerin çok fazla ve ilk kez öğrenci kabul ediyor olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

RPD lisans programlarına toplam kayıtlı öğrenci sayısı ile toplam kayıtlı yabancı uyruklu öğrenci sayısı karşılaştırıldığında ise yabancı uyruklu öğrenciler toplam sayının %0,1'ini oluşturmaktadır. Vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarındaki yabancı uyruklu öğrenci sayısının bu kadar az olmasının bazı temel nedenleri olarak; üniversitelerin ücretlerinin yüksek olmasından, öğrencilerin bir programa yerleşebilmeleri için üniversitelerce belirlenen ölçütler öğrencileri zorluyor ya da bu programların yurt dışında tanıtımlarının yeterince yapılamıyor olması düşünülebilir.

2016 Yılı YÖK'e Bağlı Devlet ve Vakıf Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Verilerin Tartışılması (Tablo 3 ve 4)

RPD lisans programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayıları cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde; toplam kayıtlı öğrenci sayısının 20.719 olduğu, bunun da 14.126'sının (%68) kadın ve 6593'ünün de (%32) erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir.

RPD lisans programlarına yerleşen öğrencilerin sayıları cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde toplam yerleşen öğrenci sayısının 5029 olduğu, bunun da 3401'inin (%68) kadın ve 1628'ininde (%32) erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Yabancı öğrenci sayıları cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde ise; toplam sayının 439 olduğu, bunun da 262'sini (%60) kadın ve 177'sini de (%40) erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrencilerde olduğu gibi yabancı uyruklu öğrencilerin de RPD lisans programlarını kadın öğrencilerin daha fazla tercih etme eğiliminde oldukları görülmektedir.

Mezun öğrenci sayıları cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde; toplam mezun öğrenci sayısının 3915 olduğu, bunun da 2610'unun (%67) kadın ve 1305'inin de (%33) erkek öğrenciler olduğu görülmektedir.

RPD lisans programlarına girişteki taban ve tavan puanlar incelendiğinde; üniversitelerin taban ve tavan puanları arasındaki farkların 20 ile 25 puan arasında değiştiği görülmektedir. Taban ve tavan puanı arasındaki farkın en az olduğu üniversite 5 puan farkla Giresun Üniversitesi İkinci öğretimdir. Farkın en fazla olduğu üniversite ise taban ve tavan puanlar arasında 90 puan farkın olduğu Orta Doğu Teknik Üniversitesi'dir. Taban ve tavan puan arasındaki farkın bu kadar yüksek olmasının nedeni bu programın ücretli olması olabilir. Taban ve tavan puanlar arasında en fazla farkın görüldüğü ikinci üniversite ise 60 puan fark ile Niğde Üniversitesi'dir.

RPD lisans programlarında görev yapan akademik personel unvan dağılımına göre incelendiğinde; 77 üniversitenin 33'ünde (%43) profesör ünvanlı öğretim üyesi bulunmaktadır. En çok profesör ünvanlı öğretim üyesine sahip üniversiteler Ankara (5) ve Gazi (5) üniversiteleridir. Geriye kalan 44 üniversitenin 11'inde sadece yardımcı

doçent doktor (Dr. Öğretim üyesi) ünvanlı akademik personel bulunmaktadır. Bu oran da tüm üniversitelerin %14'üne karşılık gelmektedir.

RPD lisans programları birlikte değerlendirildiğinde kayıtlı öğrenci sayısı en fazla olan üniversiteler; Marmara (504) ve Kars Kafkas (503) üniversiteleridir. Kayıtlı öğrenci sayısı e az olan üniversite ise Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'dir (39). Bu üniversitede kayıtlı öğrenci sayısının bu kadar az olmasının nedeni RPD lisans programına ilk defa 2016 yılında öğrenci kabul edilmiş olması olabilir.

RPD lisans programlarının akademik personel başına düşen öğrenci sayıları incelenirken sağlıklı yorumlar yapabilmek için üniversitelerdeki RPD lisans programlarının kaç yıldır öğrenci kabul ettikleri ve eğitim veriyor oldukları durumunu dikkate almak gerekir. Bundan dolayı henüz mezun vermemiş üniversiteler bu oranlamalar yapılırken göz ardı edilmiş ve değerlendirmeye alınmamıştır. Bir akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en fazla olduğu üniversite 143 ortalama öğrenci sayısı ile Kars Kafkas Üniversitesi'dir. Akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en az olduğu üniversite ise 24,58 ortalama öğrenci sayısı ile Gazi Üniversitesi'dir.

RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı 5029 iken, mezun olan öğrenci sayısı ise 3915'tir. Bu durum her sene kontenjanların arttığını ya da bazı üniversitelerde yeni RPD lisans programlarının açılmaya devam ettiğini göstermektedir.

RPD lisans programlarında kayıtlı yabancı uyruklu öğrenciler, toplam kayıtlı öğrenci sayısının %0,21'ini oluşturmaktadır. RPD lisans programlarında kayıtlı yabancı uyruklu öğrencilerin sayısının bu kadar az olmasının nedenleri olarak ülkemizdeki üniversitelerin yurt dışı tanıtımlarının yeterince yapılamaması ya da bu üniversitelerin başta kayıt kabul ölçütleri olmak üzere koşullarının yabancı uyruklu öğrencilere cazip gelmiyor olması olabilir.

Lisans programlarından mezun olan öğrencilerin KPSS-3 puan ortalamaları incelendiğinde; en yüksek KPSS-3 puanının 77 puan ortalamasıyla Anadolu, Bayburt ve Bayburt İkinci Öğretim üniversitelerine ve en düşük KPSS-3 puanının da 68 puan

ortalamasıyla Boğaziçi Üniversitesi'ne ait olduğu görülmektedir. Bu üniversitenin RPD lisans programına giriş puanı Tablo3'te yer alan 77 üniversite içerisinde 463,905 puanla en yüksektir ve sıralamada birincidir.

Bu durumun nedenleri, bazı üniversitelerde KPSS'ye yönelik ders anlatılması, derslerin işlenişinin KPSS sınavı odaklı olması ve bu sınavın gereklerine göre ders işlenmesi, bazı üniversitelerde ise daha çok akademik öğretime önem ve ağırlık verilmesi ya da ders yükünün fazla olmasıyla ilişkili olabilir. Bazı üniversitelerde uygulamalı derslerin gereklerinin öğrenciler üzerinde oluşturduğu baskı nedeniyle öğrencilerin KPSS'ye hazırlanmalarına engel oluşturması da bu durumun diğer bir nedeni olabilir. Tüm bunlara ek olarak KPSS'nin içeriği RPD lisans programlarında lisans eğitimi boyunca edinilen bilgi ve becerileri ölçmede yetersiz olması olabilir. Bu durumun neden ya da nedenlerinin daha iyi anlaşılabilmesi için konuyla ilgili yeni araştırmalar yapılması önerilmektedir.

RPD lisans programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayısı 4493'tür. Bunun da 3396'sı (%76) kadın ve 1097'si de (%24) erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde; toplam öğrenci sayısı 1107'dir. Bunun da 824'ü (%74) kadın ve 283'ü de (%26) erkek öğrencilerden oluşmaktadır. Toplam kayıtlı yabancı öğrenci sayısı cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde ise; toplam sayı 18'dir. Bunun da 17'si (%94) kadın ve 1'i de (%6) erkektir.

RPD lisans programlarından mezun olan öğrencilerin sayısı cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde; toplam mezun öğrenci sayısının 452 olduğu görülmektedir. Bunun da 340'ı (%75) kadın ve 112'si de (%25) erkektir.

RPD lisans programlarındaki akademik personel başına düşen öğrenci sayıları incelendiğinde; bir akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en fazla olduğu üniversite 141,25 ortalamaıyla Hasan Kalyoncu Üniversitesi'dir. Akademik personel başına düşen öğrenci sayıları hesaplanırken sağlıklı yorumlar yapabilmek adına yeni açılan ve henüz mezun vermemiş RPD lisans programları değerlendirmeye

alınmamıştır. Sağlıklı bir değerlendirme için lisans programlarının ne zaman açıldıklarının ve kaç yıldır eğitim veriyor olduklarını dikkate almak gereklidir. Bu durum göz önünde bulundurulduğunda bir akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en az olduğu üniversite 33,14 öğrenci ortalamasıyla Başkent Üniversitesi'dir.

RPD lisans programlarının kayıtlı öğrenci sayısı incelendiğinde 565 öğrenciyle en fazla öğrencisi olan üniversite Hasan Kalyoncu Üniversitesi'dir. En az kayıtlı öğrenci sayısına sahip olan üniversite ise Fatih 60 öğrenci ile Sultan Mehmet Üniversitesi'dir. Diğer üniversitelerin RPD lisans programlarıyla karşılaştırıldığında bu üniversitede kayıtlı öğrenci sayısının bu kadar az olmasının temel nedeni ilk defa öğrenci alınmış olmasından kaynaklanıyor olabilir.

RPD lisans programlarının taban ve tavan puanları arasındaki farklar incelendiğinde; vakıf üniversitelerinin ücretli programları çok düşük puanlarla öğrenci alırken, buna karşılık tam burslu programların ücretlilere oranla çok daha yüksek puanlarla öğrenci kabul ediyor olmaları nedeniyle ortalama bir puan farkı vermek zordur. Üniversitelerin taban ve tavan puanları arasındaki farklar incelendiğinde en yüksek farkın 236 puan ile Yeditepe Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir. Taban ve tavan puanları arasındaki farkın bu kadar fazla oluşu öğrencilere verilen eğitimin düzeyinin hangi gruba göre düzenlenebileceği sorusunu akla getirmektedir. En az puan farkına sahip üniversite ise 7 puanlık fark ile Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi'dir.

RPD lisans programlarının 14'ünde profesör unvanlı akademik personel bulunurken, yalnızca Okan Üniversitesi'nde profesör unvanlı akademik personel bulunmamaktadır

RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı 1107 iken, mezun öğrenci sayısı ise 452'dir. Bu durum her yıl RPD lisans programlarının kontenjanların önemli ölçüde arttığı veya yeni üniversitelerin bünyesinde RPD lisans programlarının açılmaya devam ettiğinin göstergesi olabilir.

RPD lisans programlarına kayıtlı yabancı uyruklu öğrenci sayısı toplam kayıtlı öğrenci sayısının %0,4'ünü oluşturmaktadır. Bu sayının az olmasının nedenleri vakıf üniversitelerinin yurt dışı tanıtımlarının yeterince yapılmaması, üniversitelerin yabancı

uyruklu öğrencilere sağladığı koşulların öğrencilere uygun olmaması ya da öğrencilerin bu üniversitelerin kabul şartlarını karşılayamamaları ile ilgili olabilir.

2017 Yılı YÖK'e Bağlı Devlet ve Vakıf Üniversitelerinin RPD Lisans Programlarına İlişkin Sayısal Verilerin Tartışılması (Tablo 5 ve 6)

RPD lisans programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayısı 21.367'dir. Bunun 14.619'unu (%68) kadın ve 6748'ini de (%32) erkek öğrenciler oluşturmaktadır. RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı 5246'dır. Cinsiyetlerine göre değerlendirildiğinde ise bunun da 3680'i (%70) kadın ve 1566'sı da (%30) erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

RPD lisans programlarına kayıtlı toplam yabancı uyruklu öğrenci sayısı 707'dir. Cinsiyetlerine göre değerlendirildiğinde ise bunun 435'ini (%62) kadın ve 272'sini de (%38) erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

RPD lisans programlarından mezun olan öğrenci sayısı cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde; toplam mezun öğrenci sayısı 4051'dir. Bunun da 2772'si (%68) kadın ve 1279'u da (%32) erkek öğrencilerden oluşmaktadır.

RPD lisans programlarının akademik personel başına düşen öğrenci sayısı incelendiğinde; en yüksek orana sahip üniversite akademik personel başına düşen 142,66 ortalama öğrenci sayısı ile Kars Kafkas Üniversitesi'dir. Akademik personel başına düşen öğrenci sayıları incelenirken sağlıklı yorumlar yapabilmek için henüz mezun vermemiş üniversiteler değerlendirmeye alınmamıştır. Bu durum göz önüne alındığında bir akademik personel başına düşen öğrenci sayısının en az olduğu üniversite ise akademik personel başına düşen 22,77 ortalama öğrenci sayısı ile Anadolu Üniversitesi'dir.

RPD lisans programları kayıtlı öğrenci sayısına göre incelendiğinde en çok öğrencisi bulunan üniversite 510 toplam öğrenci sayısı ile Marmara Üniversitesi'dir. En az kayıtlı öğrencisi bulunan üniversite ise 87 öğrenci sayısı ile Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'dir. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi RPD lisans programında öğrenci sayısının bu kadar az

olmasının en önemli nedeni programın yeni açılmış ve ilk kez öğrenci kabul etmeye başlamış bir üniversite olmasıdır.

RPD lisans programlarında görev yapan toplam akademik personel sayısı unvanlarına göre değerlendirildiğinde; 79 üniversitenin 46'sında (%58) bir tane bile profesör unvanına sahip öğretim üyesi bulunmamaktadır. 79 üniversitenin 13'ünde (%16) ise sadece yardımcı doçent Dr. (Dr. öğretim üyesi) unvanlı akademik personel bulunduğu görülmektedir.

RPD lisans programlarına girişteki taban ve tavan puanları arasındaki fark karşılaştırıldığında ise en yüksek farkın 71 puan ile Erciyes Üniversitesi'nde olduğu burada okuyan öğrencilerin diğer üniversitelere göre görece daha heterojen yapıda bir grup olduğu söylenebilir. Taban ve tavan puanları arasında en düşük farkın olduğu program ise 5 puanlık farkla Düzce Üniversitesi RPD lisans programı İkinci öğretimdir. Bu üniversitenin RPD lisans programına 2017 yılında yerleşen öğrencilerin aynı yıl diğer üniversitelerin RPD lisans programlarına yerleşen öğrencilere göre daha homojen yapıda bir grup oldukları söylenebilir.

RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı 5246 iken, mezun olan toplam öğrenci sayısı ise 4051'dir. Yerleşen ve mezun olan öğrenciler arasındaki 1195 kişilik fark her yıl kontenjanların arttığı veya yeni açılan ya da daha önce açılmış olan bazı üniversitelerde yeni RPD lisans programlarının açıldığına göstergesi olabilir.

RPD lisans programlarına kayıtlı yabancı uyruklu toplam öğrenci sayısı tüm üniversitelerin RPD lisans programlarına kayıtlı toplam kayıtlı öğrenci sayısının %0,33'üne karşılık gelmektedir. Bu oran olarak çok düşüktür ve üzerinde düşünülmesi gerekir.

RPD lisans programlarına kayıtlı toplam öğrenci sayısı 3351'dir. Bunun 2533'ünü (%76) kadın öğrenciler oluştururken, 818'ini (%24) erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Devlet üniversitelerinde olduğu gibi vakıf üniversitelerinde de PDR lisans programlarında kadın öğrenci sayısının erkek öğrenci sayısından daha fazla olduğu görülmektedir.

RPD lisans programlarına yerleşen öğrenci sayıları cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde; toplam öğrenci sayısının 804 olduğu görülmektedir. Bunun 630'unu (%78) kadın öğrenciler oluştururken, 174'ünü (%22) ise erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

RPD lisans programlarına devam eden yabancı uyruklu öğrenci sayısı cinsiyet dağılımına göre incelendiğinde; toplam yabancı öğrenci sayısının 37 olduğu, bunun 32'sinin (%87) kadın, 5'inin de (%13) erkek öğrenciler olduğu görülmektedir.

RPD lisans programlarından mezun olan toplam öğrenci sayısı 736'dır. Bunun 572'sini(%87) kadın öğrenciler, 164'ünü (%22) ise erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

RPD lisans programlarının toplam kayıtlı öğrenci sayısı esas alındığında en fazla öğrencisi olan vakıf üniversitesi İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi'dir (467). Toplam öğrenci sayısı en az olan ise İstanbul Aydın Üniversitesi'dir (90). 2017 yılında YÖK'e bağlı vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarında akademik personel başına düşen öğrenci sayısı incelendiğinde; en fazla sayının 116,5 ortalama öğrenci sayısı ile Hasan Kalyoncu Üniversitesi'nde ve en az sayının da 22,5 ortalama öğrenci sayısı ile İstanbul Aydın Üniversitesi'nde olduğu görülmektedir.

RPD lisans programlarına girişteki taban ve tavan puanları arasındaki farklar değerlendirildiğinde; toplam 18 üniversiteden 12'sinin kontenjanlarını dolduramadıkları için 2017 yılı taban ve tavan puanları arasındaki farka ilişkin sağlıklı bir karşılaştırma yapılamamıştır.

RPD lisans programlarına yerleşen toplam öğrenci sayısı 804 iken, mezun olan öğrenci sayısı ise 736'dır. RPD lisans programlarına yerleşen ve mezun olan toplam öğrenci sayılarının birbirine yakın olması vakıf üniversitelerinde yeni açılan RPD lisans programı olmadığı veya az olduğu anlamına gelebilir.

RPD lisans programlarına yerleşen toplam yabancı öğrenci sayısı toplam kayıtlı öğrenci sayısının %0,11'ini oluşturmaktadır. Kayıtlı yabancı uyruklu öğrenci oranını toplam kayıtlı öğrenci sayısı ile karşılaştırıldığında oranının bu kadar düşük olması bünyesinde RPD lisans programı bulunan vakıf üniversitelerinin yurt dışında yeterince tanıtım

yapamıyor olmaları, yabancı uyruklu öğrenci kabul koşullarının öğrencileri zorlayıcı olması ve öğrencilerin Türkiye'deki vakıf üniversitelerini tercih etme eğilimlerinin düşük olması vb. nedenlerden kaynaklanıyor olabilir.

Öneriler

Araştırma sonucunda ulaşılabilen bulgular ışığında konuyla ilgili yeni çalışmalar yapacak araştırmacılara ve düzenleyici bir üst birim olan YÖK başta olmak üzere ilgili kurum ve kişilere sunulabilecek öneriler ise şunlar olabilir.

- ✓ Üniversitelerin RPD lisans programlarından mezun olan öğrencilerin KPSS-3 puanlarında başarılı ya da başarısız olmalarında etkili olan değişkenlerin belirlenmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.
- ✓ Boğaziçi Üniversitesine yüksek puanlar ile giren öğrencilerin, hazırlık dahil 5 yıl sonra girdikleri KPSS-3 de düşük puanlar almış olmaları ile ilgili olarak bu farkın nedenlerini ortaya çıkarmaya yönelik araştırma yapılabilir. Eş zamanlı olarak en düşük taban puanlardan biri ile öğrenci kabul eden ancak KPSS-3'te en yüksek başarı puanına sahip Bayburt Üniversitesi RPD lisans programı öğrencilerinin başarılarında etkili olan faktörleri belirlemeye yönelik araştırma yapılabilir ve bu iki araştırmanın sonuçları karşılaştırılabilir.
- ✓ Hem devlet hem de vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarını en çok kadınların tercih ediyor olmalarında belirleyici olan faktörleri ortaya çıkarmak amacıyla yeni araştırmalar yapılabilir.
- ✓ Üniversitelerin RPD lisans programlarındaki akademik personel sayısının ve unvanlarının KPSS-3 puanları ve taban puanları arasındaki ilişkide etkili olup olmadığını belirlemeye yönelik yeni araştırmalar yapılabilir.
- ✓ Vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarına çok düşük puanlarla yerleşen ve tam ücretli eğitim gören öğrenciler ile çok yüksek puanla yerleşen tam burslu öğrencilerin (ÖSYM'nin lisans programlarına öğrenci yerleştirirken kullandığı benzer gruplar yaklaşımına uymadığı ve öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeylerindeki farklılıklardan dolayı) birlikte eğitim görüyor

olmalarının neden olabileceği sorunların tespitine yönelik yeni araştırmalar yapılabilir.

- ✓ Üniversitelerin RPD lisans programlarında öğrenim görmekte olan öğrencilerin uygulamalı ve kuramsal derslerde eşit şartlarda öğrenim görebilmeleri için YÖK tarafından akademik personel başına eşit sayıda ortalama öğrencinin düşmesi için kota uygulaması yoluna gidilebilir.
- ✓ Bazı üniversiteler de akademik personel başına ortalama yaklaşık 25 öğrenci düşerken, bazı üniversitelerde bu sayı 143 öğrenciye kadar çıkabilmektedir. YÖK tarafından üniversiteler arasında akademik personel başına düşen öğrenci sayısındaki bu büyük farkı kapatmak ve eğitimin niteliğini artırmak adına her akademik personel için belli sayıda öğrenci kotası oluşturulup, RPD lisans programlarının kontenjanlarının buna göre belirlendiği bir düzenlemeye gidilebilir.
- ✓ Mezuniyet sonrasında girilen KPSS-3 puan ortalamaları ile üniversiteye giriş puanlarındaki ilişkinin anlamsız çıkmasına bağlı olarak KPSS-3 sınavının tam olarak neyi ölçmek istediği ile ilgili yeni bir araştırma yapılabilir. Bu tür bir araştırma KPSS P121(ÖABT) sınav sonuçlarını da kapsayacak biçimde detaylandırılabilir.
- ✓ Önümüzdeki yıllarda uygulamalı bir alan olan RPD alanında eğitimin niteliğini artırabilmek amacıyla başta Milli Eğitim Bakanlığı bünyesindeki Okul Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisleri ile Rehberlik ve Araştırma Merkezleri başta olmak üzere farklı kurumlarda ve alanlarda RPD hizmeti verebilecek uzman eleman gereksinimi belirlenerek RPD lisans programlarının kontenjanları ile yeni lisans programı açma onayları buna göre düzenlenebilir.
- ✓ Yabancı uyruklu toplam kayıtlı ve yerleşen öğrenci sayısının hem devlet hem de vakıf üniversitelerinin RPD lisans programlarında toplam kayıtlı ve yerleşen öğrenci sayısı ile karşılaştırıldığında çok az olmasının nedenlerini ortaya çıkarmak amacıyla yeni araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Bilgin, M. (2000). Psikolojik danışma ve rehberlik eğitiminde çağdaşlaşma. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(6).
- Büyüköztürk ve diğerleri. (2013), *Bilimsel araştırma yöntemleri*, s:80-81, Pegem Akademi, Ankara.
- Deniz, M. E., &Erözkan, A. (2017). *Psikolojik danışma ve rehberlik*. Pegem Akademi, Ankara.
- Doğan, S.(1996).Türkiye de psikolojik danışma ve rehberlik alanında meslek kimliğinin gelişimi ve bazı sorunlar, *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*,2(7).
- Doğan, S. (2000). Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberliğin durumu ve geleceğe ilişkin yönelimler. *Eğitim ve Bilim*, 25(118).
- Doğan, S. (2000). The historical development of counselling in Turkey.*International Journal for the Advancement of Counselling*, 22, 57-67.
- Girgin, G. (2014). *Çağdaş eğitim sistemlerinde öğrenci kişilik hizmetleri ve rehberlik*. Kaya, A. (Ed.), *Psikolojik danışma ve rehberlik* (s.1-33) içinde. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Halmatov, S. (2014). *Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberliğin gelişim süreci* (Doctoral Dissertation). Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Atatürk Üniversitesi.
- Kepçeoğlu, M. (2010). *Psikolojik danışma ve rehberlik*. Alkım Yayınevi, İstanbul.
- Korkut-Owen, F. (2007). Psikolojik danışma alanında meslekleşme ve psikolojik danışman eğitimi: ABD, Avrupa birliği ülkeleri ve Türkiye’deki durum. *Gelişen Psikolojik Danışma ve Rehberlik: Meslekleşme Sürecinde İlerlemeler (Developing counseling and guidance: Progress in professionalism)*, 1, 95-122.
- Korkut-Owen, F. And Yerin Güneri, O. (2019). Counseling in Turkey, (Editors, T.H. Hohenshil, N.E. Amundson and S.E. Niles). *Counseling Around the World: An International Handbook* (pp. 293-302), ACA Publication.
- Kuzgun, Y. (2008). *Rehberlik ve psikolojik danışma*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Özgüven, İ. E. (1986). *Eğitimde psikolojik hizmetlerin sunulmasında yararlanılacak uzman elemanların yetiştirilmesi ve sorunlar*. Basılı bildiri, Türk Eğitim Derneği X. Eğitim Toplantısı: Eğitimde Psikolojik Hizmetler ve Sorunlar, Ankara.
- Özgüven, E. (1990). Ülkemizde psikolojik danışma ve rehberlik faaliyetlerinin dünü ve bugünü. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 1(1), 4-15.
- Özoğlu, S. Ç. (1986). *Eğitim sistemimizde psikolojik hizmetlere genel bir bakış*, Türk Eğitim Derneği Toplantısı, Ankara.

- Stockton, R. and Yerin Güneri, O. 2011. Counseling in turkey: An evolving field. *Journal of Counseling and Development*, 89(1); 98-104.
- Tan, H. (1992). *Psikolojik Danışma ve Rehberlik*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Tan, H., & Baloglu, M. (2013). Psikolojik danışma ve rehberlik teori ve uygulama. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Ültanır, E. (2005). Türkiye’de psikolojik danışma ve rehberlik mesleği ve psikolojik danışman eğitimi [The psychological counseling and guidance as a profession and training of counselor in Turkey]. *Mersin University Journal of the Faculty of Education*, 1(1), 102-111.
- Yeşilyaprak, B. (2006). *Eğitimde rehberlik hizmetleri gelişimsel yaklaşım* (14. Baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yıldırım & Şimşek (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yurtal, F. D. (2014), *Psikolojik danışma ve rehberlikte; başlıca hizmet türleri*. Kaya, A. (Ed.), *Psikolojik Danışma ve Rehberlik* (s. 35-53) içinde. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yükseköğretim Program Atlası. (2015, 2016, 2017). Erişim adresi: <https://yokatlas.yok.gov.tr/>

ORCID

Zehni KOÇ <https://orcid.org/0000-0003-2800-5068>

Hatice ŞİNGİR <https://orcid.org/0000-0002-1316-5977>

SUMMARY

Introduction

Psychological counseling and guidance (PCG) which is a sub-branch of psychology aimed at practice, emerged as a discipline in the United States of America (USA) at the beginning of the 20th century and has become a discipline accepted worldwide in the course of time.

In Turkey the area of PCG has begun to be mentioned since the beginning of the 1950s, was mainly referred to as guidance services within the first ten years and was handled by teachers as a service area to be fulfilled (Özgüven, 1986; Korkut-Owen, F. and Yerin Güneri, 2019).

In the relevant literature reviews we have encountered no current study revealing the situation in PCG undergraduate programs. The study sought to reveal the increase in the quotas of Turkish-republic national students and foreign-national students and academic staff in PCG undergraduate programs in universities related to the 2014-2015, 2015-2016 and 2016-2017 academic years, the number of graduate students and students settled in universities, the distribution of students settled in universities, enrolled students and graduate students according to sex and the change in the program entrance and exit success grades of students.

The main purpose of the study was to reveal the number and title distribution of academicians in PCG undergraduate programs in state and foundation universities in Turkey and in the Turkish Republic of Northern Cyprus, the number of graduate students and students settled in universities by years, the distribution of students according to sex, the number of foreign-national students, the base and ceiling grades of universities and the PPSE-3 grades.

Method

The descriptive study used an integrated multiple case design, which is among case study models. Case study is a method defining and specializing connected systems or relevant incidents, a medium, program and social group depending on time and space (cited by; Büyüköztürk et al., 2013, McMillan, 2000).

The study group comprised of PCG undergraduate programs in state and foundation universities. The data was collected from the CHE ATLAS System in March and April of 2018. Since the study was able to reach all the data associated with state and foundation universities, the population was a convenience population.

The study primarily reached the base and ceiling grades of PCG undergraduate programs in universities with PCG undergraduate programs in Turkey, the number of students enrolled in universities, students settled in universities and foreign-national students, the distribution of students according to sex, the number of academic staff, the mean PPSE-3 grade of graduate students (only related to the year 2017) and revealed the present situation.

Findings

The study determined that the number of female students in PCG undergraduate programs related to the years 2015, 2016 and 2017 was higher than the number of male students.

The total number of students in PCG undergraduate programs in foundation universities increased in 2016 compared to the previous year. However, it significantly decreased in 2017.

The state university with the highest number of students per academic staff in PCG undergraduate programs was Kars Kafkas University, while the universities with the lowest number were Anadolu University in 2015 and 2017 and Gazi University in 2016.

The foundation university with the highest number of students per academic staff was Hasan Kalyoncu University, while the universities with the lowest number were MEF İstanbul University in 2015, Başkent University in 2016 and İstanbul Aydın University in 2017.

The difference between the base and ceiling grades at the entrance of PCG undergraduate programs in state universities between 2015 and 2016 was 20-25 points and as the difference decreased in 2017, the student profile was more homogeneous. The difference between the base and ceiling grades in foundation universities between 2015 and 2016 was 100 points and above. As the quotas were not met in 2017, the base points could not be reached and thus no comparison was made.

The number of foreign-national students in PCG undergraduate programs in state universities was higher than that of foundation universities.

The number of academic staff in undergraduate programs in state universities increased year by year. In foundation universities it increased from 2015 to 2016 and remained the same in 2017.

The number of PCG undergraduate programs which was 74 in state universities and 14 in foundation universities in 2015, increased to 79 in state universities and 18 in foundation universities in 2017.

Discussion

One of the most important reasons that the number of female students receiving education in PCG undergraduate programs was higher than male students, may be because the profession of PCG is perceived to be a more appropriate working area for women in Turkey and that women choose profession according to gender roles.

Inadequate number of students in PCG undergraduate programs may be associated with opportunities that universities provide for foreign-national students and their recognition abroad.

Examining the number of academic staff; 21 out of 79 programs had academic staff with the title of professor, whereas 1/3 of them had no academic members with the title of professor. This may be an indicator of lower quality of education.

The number of students settling in PCG undergraduate programs was 890 and the number of students graduating within the same year was 156. This may be associated with the fact that new universities accept more students.